

ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

**Σχέδιο Νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών
με τίτλο**

«Οργανώσεις Κοινωνίας Πολιτών, εθελοντική απασχόληση και λοιπές διατάξεις»

Στοιχεία επικοινωνίας:

Παρασκευή Χαραλαμπογιάννη, Γενική Γραμματέας Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα - τηλ. επικοινωνίας 2131313482-86-89, Γεώργιος Αρ. Σινάνης, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.-τηλ. επικοινωνίας 2131313706.

Επιλέξατε από τον παρακάτω κατάλογο τον τομέα ή τους τομείς νομοθέτησης στους οποίους αφορούν οι βασικές διατάξεις της αξιολογούμενης ρύθμισης:	
ΤΟΜΕΙΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗΣ	(X)
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ¹	
ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ – ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ²	
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ / ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ / ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ³	
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ⁴	
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ – ΔΗΜΟΣΙΑ ΤΑΞΗ – ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ⁵	X
ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ⁶	

¹ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Παιδείας & Θρησκευμάτων και Υπουργείου Πολιτισμού & Αθλητισμού.

² Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και Υπουργείου Εξωτερικών.

³ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Οικονομικών.

⁴ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Υπουργείου Υγείας.

⁵ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εσωτερικών, Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και Υπουργείου Δικαιοσύνης.

⁶ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Ανάπτυξης & Επενδύσεων, Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών, Υπουργείου Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής, Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Υπουργείου Τουρισμού.

Α. Αιτιολογική έκθεση

Η «ταυτότητα» της αξιολογούμενης ρύθμισης	
1.	Ποιο ζήτημα αντιμετωπίζει η αξιολογούμενη ρύθμιση; Με την προωθούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η ενιαία ρύθμιση θεμάτων που αφορούν στην καταχώρηση, εγγραφή και χρηματοδότηση των εθελοντικών οργανώσεων που έχουν συσταθεί και λειτουργούν στην Ελλάδα ως σωματεία ή αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες με κοινωνική σκοπό, με απώτερο στόχο τη διασφάλιση της ακεραιότητας, της διαφάνειας, της χρηστής διαχείρισης και της λογοδοσίας αυτών. Επιπλέον, ρυθμίζεται η εθελοντική απασχόληση εντός ή εκτός Ελλάδος που παρέχεται, άνευ οικονομικού ή άλλου υλικού ανταλλάγματος. Σε συνέχεια χαρτογράφησης των υφισταμένων μητρώων σε αντίστοιχα Υπουργεία που καταγράφουν τις εθελοντικές οργανώσεις, ιδίως ΜΚΟ, διαπιστώθηκε ότι υπάρχουν περί τα εννέα (9) διαφορετικά μητρώα, μη διασυνδεδεμένα μεταξύ τους με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται ο έλεγχος των εν λόγω οργανώσεων. Ειδικότερα, με τις διατάξεις του σχεδίου νόμου επιδιώκονται η δημιουργία ενός ενιαίου πλαισίου ρύθμισης των Οργανώσεων Κοινωνίας Πολιτών και η διασφάλιση της ακεραιότητας, της διαφάνειας, της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και της λογοδοσίας αναφορικά με τον εθελοντισμό και τις προϋποθέσεις παροχής εθελοντικής απασχόλησης. Επιπλέον, θεσπίζονται φορολογικά κίνητρα για δωρεές υπέρ κοινωνικών σκοπών και κατ'επέκταση για τη δημιουργία σοβαρών και ισχυρών ΟΚοιΠ. Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι η απουσία ενός πλαισίου ρύθμισης των σχετικών δραστηριοτήτων στην Ελλάδα κατατάσσει τη χώρα μας σε αυτές με τα χαμηλότερα ποσοστά του εθελοντισμού στην Ευρώπη (<10%).
2.	Γιατί αποτελεί πρόβλημα; Το πλαίσιο της Κοινωνίας των Πολιτών στη χώρα μας δεν ρυθμίζεται κατά τρόπο συνεκτικό σε ένα υπάρχον νομοθέτημα. Ως εκ τούτου, θεσμοθετείται ένα νομοθετικό πλαίσιο για τις σχέσεις του κράτους με την Κοινωνία των Πολιτών με την ελάχιστη δυνατή κρατική παρέμβαση, προκειμένου να υπάρχει χώρος να εξελιχθεί ελεύθερα. Συγκεκριμένα: - Δημιουργούνται στο Υπουργείο Εσωτερικών δύο δημόσιες ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων. Η πρώτη αφορά στην ελεύθερη καταχώρηση σε δημόσια βάση δεδομένων όλων των ΟΚοιΠ. Η δεύτερη βάση είναι ένα ειδικό μητρώο στο οποίο εγγράφονται οι ΟΚοιΠ και οι Κοινωνικές Φορείς, εφόσον πληρούν συγκεκριμένους όρους διαφάνειας και λογοδοσίας. - Σήμερα, υπάρχει ο κίνδυνος για μια ΟΚοιΠ να της επιβληθεί πρόστιμο από την Επιθεώρηση Εργασίας εάν έχει εθελοντές. Για τον σκοπό αυτό κατοχυρώνονται νομοθετικά πλήρως η εθελοντική απασχόληση σε Κοινωνικές Οργανώσεις, το νομικό καθεστώς των εθελοντών και η ασφαλιστική τους κάλυψη. Επίσης,

	χρησιμοποιείται η ηλεκτρονική εφαρμογή «ΕΡΓΑΝΗ» για την εγγραφή και αναγγελία των εθελοντών.
3.	Ποιους φορείς ή πληθυσμιακές ομάδες αφορά;
	Αφορά τα μέλη των Οργανώσεων της Κοινωνίας Πολιτών (ΟΚοιΠ), τους Κοινωφελείς Φορείς, τους εθελοντές, τους Φορείς Παροχής Εθελοντικής Απασχόλησης, Κοινωφελείς Φορείς, κρατικούς φορείς, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δευτέρου βαθμού, τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου του δημοσίου τομέα, στα οποία παρέχεται η εθελοντική απασχόληση, τα όργανα διοίκησης του Κοινωφελούς Φορέα και τους αποδέκτες των υπηρεσιών των ΟΚοιΠ.

Η αναγκαιότητα της αξιολογούμενης ρύθμισης	
4.	Το εν λόγω ζήτημα έχει αντιμετωπιστεί με νομοθετική ρύθμιση στο παρελθόν; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Εάν ΝΑΙ, ποιο είναι το ισχύον νομικό πλαίσιο που ρυθμίζει το ζήτημα; α) τα άρθρα 5 και 12 του ν. 2646/1998 «Εθνικό Σύστημα Κοινωνικής Φροντίδας» (Α' 236), β) το άρθρο 9 του ν. 3227/2004 «Μέτρα για την αντιμετώπιση της ανεργίας και άλλες διατάξεις» (Α' 31), γ) το άρθρο 7 του ν. 4455/2017 «Εθνικό Μητρώο Φορτοεκφορτωτών, Εθνικό Μητρώο Ιδιωτικών Φορέων Κοινωνικής Φροντίδας και άλλες διατάξεις» (Α' 22), δ) το άρθρο 191 του ν. 4662/2020 «Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, αναδιάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμιση συστήματος εθελοντισμού πολιτικής προστασίας, αναδιοργάνωση του Πυροσβεστικού και άλλες διατάξεις» (Α' 27), ε) το άρθρο 58 του ν. 4686/2020 «Βελτίωση της μεταναστευτικής νομοθεσίας, τροποποίηση διατάξεων των ν. 4636/2019 (Α' 169), 4375/2016 (Α' 51), 4251/2014 (Α' 80) και άλλες διατάξεις» (Α' 96), στ) το άρθρο 45 του π.δ/τος 106/2020 «Οργανισμός Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου» (Α' 255), ζ) την περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 55 του π.δ/τος 4/2018 «Οργανισμός Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού» (Α' 7), η) την υπό στοιχεία οικ.10616/2020, Β' 3820) κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Μετανάστευσης και Ασύλου «Καθορισμός λειτουργίας του “Μητρώου Ελληνικών και Ξένων Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (ΜΚΟ)” και του “Μητρώου Μελών Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (ΜΚΟ)”», που δραστηριοποιούνται σε θέματα διεθνούς προστασίας, μετανάστευσης και κοινωνικής ένταξης εντός της Ελληνικής Επικράτειας» και

	θ) το άρθρο 12 του ν. 4182/2013 «Κώδικας κοινωνικών περιουσιών, σχολαζουσών κληρονομιών και λοιπές διατάξεις» (Α' 185).	
5.	Γιατί δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο της υφιστάμενης νομοθεσίας	
	i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;	Δεν υφίσταται σχετική νομοθετική εξουσιοδότηση.
	ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας;	Οι στόχοι που επιδιώκονται με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστούν με αλλαγή διοικητικής πρακτικής, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας.
	iii) με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων;	Οι στόχοι που επιδιώκονται με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν με διάθεση περισσότερων ανθρωπίνων και υλικών πόρων.

Συναφείς πρακτικές	
6.	Έχετε λάβει υπόψη συναφείς πρακτικές; ΝΑΙ Χ ΟΧΙ □ Εάν ΝΑΙ, αναφέρατε συγκεκριμένα:
i) σε άλλη/ες χώρα/ες της Ε.Ε. ή του ΟΟΣΑ:	Έχει λάβει χώρα συγκριτική αξιολόγηση των καλών πρακτικών για την οργάνωση της κοινωνίας των πολιτών και τη ρύθμιση του εθελοντισμού στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
ii) σε όργανα της Ε.Ε.:	
iii) σε διεθνείς οργανισμούς:	

Στόχοι αξιολογούμενης ρύθμισης					
7.	Σημειώστε ποιοι από τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ 				
8.	Ποιοι είναι οι στόχοι της αξιολογούμενης ρύθμισης; <table border="1" style="width: 100%;"> <tbody> <tr> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> i) βραχυπρόθεσμοι: </td> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> Βραχυπρόθεσμοι στόχοι του σχεδίου νόμου είναι η ενιαία ρύθμιση θεμάτων που αφορούν: α) στις εθελοντικές μη κερδοσκοπικές οργανώσεις νοικών προσώπων που έχουν συσταθεί και λειτουργούν στην Ελλάδα ως σωματεία ή αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες, με κοινωνική σκοπό και β) στην εθελοντική απασχόληση εντός ή εκτός Ελλάδος που παρέχεται οικειοθελώς, άνευ οικονομικού ή άλλου υλικού ανταλλάγματος. </td> </tr> <tr> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> ii) μακροπρόθεσμοι: </td> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> Μακροπρόθεσμο, το σχέδιο νόμου προβλέπει: α) Στη δημιουργία κουλτούρας ακεραιότητας, διαφάνειας και λογοδοσίας κατά την κρατική χρηματοδότηση των ΟΚοιΠ. β) Στη χάραξη αποτελεσματικών πολιτικών μέσα από την κατάλληλη ενημέρωση αρμόδιων φορέων. γ) Στη δημιουργία κινήτρων για σοβαρές ΟΚοιΠ. δ) Στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης των πολιτών στους δημόσιους θεσμούς. </td> </tr> </tbody> </table>	i) βραχυπρόθεσμοι:	Βραχυπρόθεσμοι στόχοι του σχεδίου νόμου είναι η ενιαία ρύθμιση θεμάτων που αφορούν: α) στις εθελοντικές μη κερδοσκοπικές οργανώσεις νοικών προσώπων που έχουν συσταθεί και λειτουργούν στην Ελλάδα ως σωματεία ή αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες, με κοινωνική σκοπό και β) στην εθελοντική απασχόληση εντός ή εκτός Ελλάδος που παρέχεται οικειοθελώς, άνευ οικονομικού ή άλλου υλικού ανταλλάγματος.	ii) μακροπρόθεσμοι:	Μακροπρόθεσμο, το σχέδιο νόμου προβλέπει: α) Στη δημιουργία κουλτούρας ακεραιότητας, διαφάνειας και λογοδοσίας κατά την κρατική χρηματοδότηση των ΟΚοιΠ. β) Στη χάραξη αποτελεσματικών πολιτικών μέσα από την κατάλληλη ενημέρωση αρμόδιων φορέων. γ) Στη δημιουργία κινήτρων για σοβαρές ΟΚοιΠ. δ) Στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης των πολιτών στους δημόσιους θεσμούς.
i) βραχυπρόθεσμοι:	Βραχυπρόθεσμοι στόχοι του σχεδίου νόμου είναι η ενιαία ρύθμιση θεμάτων που αφορούν: α) στις εθελοντικές μη κερδοσκοπικές οργανώσεις νοικών προσώπων που έχουν συσταθεί και λειτουργούν στην Ελλάδα ως σωματεία ή αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες, με κοινωνική σκοπό και β) στην εθελοντική απασχόληση εντός ή εκτός Ελλάδος που παρέχεται οικειοθελώς, άνευ οικονομικού ή άλλου υλικού ανταλλάγματος.				
ii) μακροπρόθεσμοι:	Μακροπρόθεσμο, το σχέδιο νόμου προβλέπει: α) Στη δημιουργία κουλτούρας ακεραιότητας, διαφάνειας και λογοδοσίας κατά την κρατική χρηματοδότηση των ΟΚοιΠ. β) Στη χάραξη αποτελεσματικών πολιτικών μέσα από την κατάλληλη ενημέρωση αρμόδιων φορέων. γ) Στη δημιουργία κινήτρων για σοβαρές ΟΚοιΠ. δ) Στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης των πολιτών στους δημόσιους θεσμούς.				

9.	Ειδικότεροι στόχοι ανάλογα με τον τομέα νομοθέτησης ⁷
----	--

➤ Κοινωνική πολιτική:

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Ποσοστό ανεργίας							
Ποσοστό μακροχρόνια ανέργων							
Ποσοστό ανεργίας νέων							
Ποσοστό ανεργίας γυναικών							
Ποσοστό ανεργίας ανά γεωγραφική περιφέρεια							
Ποσοστό ανεργίας βάσει μορφωτικού επιπέδου							
Δείκτης απασχόλησης / Δείκτης ωρών εργασίας / Δείκτης αμοιβών (ανά βασικό τομέα της οικονομίας π.χ. μεταποίηση, κατασκευές κ.λπ.)							
Μερική απασχόληση ως ποσοστό της συνολικής απασχόλησης (στο σύνολο του πληθυσμού και ειδικότερα για νέους)							
Ποσοστό απασχολούμενων με σύμβαση ορισμένου χρόνου (στο σύνολο του πληθυσμού και ειδικότερα για νέους)							

ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Αριθμός επιχειρησιακών, κλαδικών και ομοιοπαγγελματικών συμβάσεων (και ε.γ.σ.ε. εάν συνήφθη το συγκεκριμένο έτος) και αριθμός/ποσοστό εργαζομένων που καλύπτονται από αυτές							
Αριθμός/ποσοστό σ.σ.ε. που συνήφθησαν χωρίς προσφυγή σε διαμεσολάβηση							
Αριθμός/ποσοστό σ.σ.ε. που συνήφθησαν χωρίς προσφυγή σε διαιτησία							
Μέσος χρόνος ολοκλήρωσης διαδικασίας μεσολάβησης							
Μέσος χρόνος ολοκλήρωσης διαδικασίας διαιτησίας							
Μέση διάρκεια σ.σ.ε. (προβλεπόμενη στα σχετικά κείμενα αλλά και πραγματική με την έννοια της παράτασης μετά τη συμβατική τους λήξη)							
Ωρες εργασίας ανά ημέρα, εβδομάδα και ανά κλάδο οικονομίας							
Αριθμός αμεϊβόμενων υπερωριών (που δηλώθηκαν) ανά εργαζόμενο και κλάδο οικονομίας							
Αριθμός ατυχημάτων ανά κλάδο οικονομίας και αριθμός/ποσοστό ατυχημάτων που προκάλεσαν θάνατο ή αναπηρία							

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Ποσοστό πληθυσμού σε καθεστώς φτώχειας, σε κίνδυνο φτώχειας ή σε κοινωνικό αποκλεισμό							
Ποσοστό υλικής στέρισης σε τέσσερα ή περισσότερα βασικά αγαθά ή υπηρεσίες							
Ποσοστό νοικοκυριών στο σύνολο του πληθυσμού που αντιμετωπίζουν δυσκολία αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών							
Ποσοστό πληθυσμού που λαμβάνει επιδόματα και η αντίστοιχη κρατική δαπάνη (συνολικά και ανά επίδομα)							
Αριθμός παιδιών σε ορφανοτροφεία							
Αριθμός αστέγων (εκτίμηση) που σιτίζονται από δήμους και άλλες υπηρεσίες							

⁷ Για την ενδεικτική παράθεση δεικτών αξιοποιήθηκαν οι βάσεις δεδομένων του ΟΟΣΑ (<https://data.oecd.org/Greece.htm>) και της ΕΛΣΤΑΤ (<http://www.statistics.gr/>).

ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Αριθμός δημοσίων υπαλλήλων							
Αριθμός/ποσοστό α) μονίμων/ίσαχ β) ίσοχ και γ) μετακλητών υπαλλήλων							
Αναλογία υπαλλήλων ανά τμήμα, διεύθυνση, γενική διεύθυνση							
Ποσοστό υπαλλήλων με πρόσβαση στο INTERNET							
Αριθμός υπηρεσιών με εσωτερική δικτύωση (intranet)							
Αναλογία Η/Υ ανά θέση εργασίας							
Αριθμός ιστοσελίδων δημοσίων υπηρεσιών και φορέων/ σύνολο δημοσίων υπηρεσιών και φορέων							
Αριθμός κέντρων πληροφόρησης πολιτών, σε κεντρικά περιφερειακά, νομαρχιακά και τοπικό επίπεδο καθώς και σε επίπεδο νομικών προσώπων, οργανισμών κλπ							
Αριθμός ατόμων που εξυπηρετούνται από τις δημόσιες υπηρεσίες ανά έτος και ανά υπηρεσία							
Κόστος προσωπικού (δαπάνες μισθοδοσίας και πρόσθετες δαπάνες ως ποσοστό επί της συνολικής δαπάνης ανά υπουργείο)							
Κόστος διαχείρισης θεμάτων προσωπικού: δαπάνες μονάδων προσωπικού ως ποσοστό της συνολικής δαπάνης ανά υπουργείο							

ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Διαπραχθέντα αδικήματα, δράστες αδικημάτων και αναλογία ανά 100.000 κατοίκους							
Αδικήματα Ποινικού Κώδικα κατά κατηγορίες και κατά γεωγραφική περιοχή							
Διαπραχθέντα αδικήματα και θεωρούμενοι ως δράστες αυτών κατά εθνικότητα, φύλο και τάξεις ηλικιών							
Ετήσια στατιστική απεικόνιση των αδικημάτων και αξιόποινων συμπεριφορών που προκαλούν το κοινό αίσθημα (ανθρωποκτονίες, ληστείες, κλοπές – διαρρήξεις)							
Αδικήματα που αφορούν στην παράνομη είσοδο και παραμονή στη χώρα							
Συχνότητα εγκλημάτων ανά τύπο εγκλήματος							
Ποσοστό εγκληματικών περιπτώσεων που εξιχνιάστηκαν στο σύνολο των εγκλημάτων							
Σύνολο εργαζομένων στη δημόσια ασφάλεια							
Αριθμός κατοίκων ανά αστυνομικό, ανά αστυνομικό τμήμα και ανά περιοχή αστυνόμευσης							
Αναλογία αστυνομικών ανά 1000 κατοίκους – αναλογία κατοίκων ανά αστυνομικό τμήμα και περιοχή αστυνόμευσης							
Κατά κεφαλή καθαρές δαπάνες για αστυνομικές υπηρεσίες							
Κατανομή πόρων για την αντιμετώπιση της παραβατικής συμπεριφοράς ανά τομείς (π.χ. εγκλήματα βίας, οικονομικά εγκλήματα, ναρκωτικά, τροχαία, κλοπές, τρομοκρατία)							

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Αριθμός εισερχόμενων αστικών, εργατικών και εμπορικών διαφορών							
Αριθμός εισερχόμενων διοικητικών περιπτώσεων							
Συνολικός χρόνος που απαιτείται για την επίλυση αστικών, εμπορικών, εργατικών, διοικητικών και άλλων υποθέσεων							
Μέσος χρόνος έκδοσης δικαστικών αποφάσεων (Ειρηνοδικεία, Πρωτοδικεία, Εφετεία, Άρειος Πάγος/Συμβούλιο Επικρατείας)							
Μέσος όρος των υποθέσεων ανά δικαστή (ποινικά, πολιτικά και διοικητικά δικαστήρια)							
Ποσοστό δικαστικών αποφάσεων που ακυρώνονται μετά από έφεση ή αναίρεση							
Αριθμός υποθέσεων που επιλύονται με το σύστημα του εξωδικαστικού συμβιβασμού							
Αξιοποίηση εναλλακτικών μεθόδων επίλυσης διαφορών, πχ. διαμεσολάβηση							
Στήριξη των ατόμων που χρήζουν προστασίας αλλά δεν διαθέτουν πόρους (νομική προστασία)							
Κόστος προσφυγής στη δικαιοσύνη							
Ποσοστό ηλεκτρονικής υποβολής δικογράφων							
Ποσοστό διεκπεραιούμενων κατ' έτος υποθέσεων έναντι εκκρεμιών (σε ετήσια και συνολική βάση εκκρεμιών)							
Ποσοστό ποινικών υποθέσεων, σε ετήσια βάση, για τις οποίες επιβλήθηκαν ποινές μετατρέψιμες σε χρήμα							
Μέσο κόστος σωφρονιστικού συστήματος ανά κρατούμενο							
Αναλογία προσωπικού φύλαξης (φυλάκων) ανά κρατούμενο							

Ψηφιακή διακυβέρνηση		
10.	Σε περίπτωση που προβλέπεται η χρήση πληροφοριακού συστήματος, ποια θα είναι η συμβολή αυτού στην επίτευξη των στόχων της αξιολογούμενης ρύθμισης: ΑΜΕΣΗ ☒ ή/και ΕΜΜΕΣΗ ☐	
	i) Εάν είναι άμεση, εξηγήστε:	Δημιουργούνται στο Υπουργείο Εσωτερικών δύο δημόσιες ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων. Η πρώτη αφορά στην ελεύθερη καταχώρηση σε δημόσια βάση δεδομένων όλων των ΟΚοιΠ. Η δεύτερη βάση είναι ένα ειδικό μητρώο στο οποίο εγγράφονται οι ΟΚοιΠ και οι Κοινοφελείς Φορείς εφόσον πληρούν συγκεκριμένους όρους.
	ii) Εάν είναι έμμεση, εξηγήστε:	
11.	Το προβλεπόμενο πληροφοριακό σύστημα είναι συμβατό με την εκάστοτε ψηφιακή στρατηγική της χώρας (Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού); ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐	
	Εξηγήστε:	Το προβλεπόμενο πληροφοριακό σύστημα είναι συμβατό με τη Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού και ιδίως με το Κεφάλαιο 6.4 αυτής «Μητρώα και βασικά μητρώα». Περαιτέρω, με το υπό σύσταση Μητρώο προάγονται οι αρχές της ανοικτότητας και της ενίσχυσης της διαφάνειας που συνιστούν βασικές κατευθυντήριες αρχές του ψηφιακού μετασχηματισμού.
12.	Διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα του εν λόγω πληροφοριακού συστήματος με άλλα υφιστάμενα συστήματα; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐	
	Αναφέρατε ποια είναι αυτά τα συστήματα:	Δυνατότητα ηλεκτρονικής διασύνδεσης και με άλλα ειδικά μητρώα και αρχεία δημοσίων υπηρεσιών.
13.	Έχει προηγηθεί μελέτη βιωσιμότητας του προβλεπόμενου πληροφοριακού συστήματος; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒	
	Εξηγήστε:	

Κατ' άρθρο ανάλυση αξιολογούμενης ρύθμισης		
14.	Σύνοψη στόχων κάθε άρθρου	
	Άρθρο	Στόχος
	1	Στο πρώτο άρθρο ορίζεται ο σκοπός του παρόντος και ειδικότερα η επιδίωξη για ενιαία ρύθμιση θεμάτων που αφορούν στην καταχώρηση, εγγραφή και χρηματοδότηση των εθελοντικών οργανώσεων που έχουν συσταθεί και λειτουργούν στην Ελλάδα ως σωματεία ή αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες με κοινωφελή σκοπό. Στόχος του νομοσχεδίου είναι η διασφάλιση της ακεραιότητας, της διαφάνειας, της χρηστής διαχείρισης και της λογοδοσίας των εθελοντικών αυτών οργανώσεων. Επιπλέον, ρυθμίζεται η εθελοντική απασχόληση εντός ή εκτός Ελλάδος που παρέχεται, άνευ οικονομικού ή άλλου υλικού ανταλλάγματος.
	2	Στο δεύτερο άρθρο περιγράφεται το αντικείμενο του παρόντος νομοσχεδίου.
	3	Με το τρίτο άρθρο ορίζεται το πεδίο εφαρμογής του παρόντος.
	4	Στο άρθρο 4 εισάγονται για πρώτη φορά στην ελληνική έννομη τάξη ορισμοί για τη συνολική αποσαφήνιση των όρων που εμπύπτουν στην άσκηση δραστηριοτήτων, όπως ρυθμίζονται με το παρόν σχέδιο νόμου. Ειδικότερα, καθορίζονται οι ακόλουθοι ορισμοί: α. Οργάνωση Κοινωνίας Πολιτών (ΟΚοιΠ), β. Κοινωφελής φορέας, γ. Δημόσια Βάση Δεδομένων ΟΚοιΠ, δ. Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ, ε. Εγγεγραμμένη ΟΚοιΠ, στ. Βάσεις Δεδομένων, ζ. Εποπτεύουσα Αρχή, η. Εθελοντής, θ. Εθελοντισμός, ι. Φορείς Παροχής Εθελοντικής Απασχόλησης, ια. Κρατική Χρηματοδότηση, ιβ. Χρηματοδοτούμενο Πρόγραμμα και «Μη Κυβερνητική Οργάνωση» (ΜΚΟ).
	5	Με το άρθρο 5 προβλέπεται η σύσταση με π.δ. Διεύθυνσης ΟΚοιΠ και Κοινωφελών Φορέων στο Υπουργείο Εσωτερικών και σκοπεύεται να οριστεί η αποκλειστική αρμοδιότητά της για ζητήματα που αφορούν την οργάνωση και τη λειτουργία της. Επιπλέον, επιδιώκεται να περιγραφεί η διαδικασία καταχώρησης των ΟΚοιΠ και των κοινωφελών φορέων που αναφέρονται στις παρ. 3 και 4 του άρθρου 7 στη Δημόσια Βάση Δεδομένων ΟΚοιΠ, εφόσον πληρούνται τα τυπικά κριτήρια καταχώρησης ή εγγραφής κατά τον παρόντα νόμο.

6	Με το άρθρο 6 επιδιώκεται να περιγραφεί η διαδικασία καταχώρησης στη Δημόσια Βάση Δεδομένων ΟΚοιΠ, καθώς και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την ολοκλήρωση της διαδικασίας αυτής.
7	Στο άρθρο 7 προβλέπονται οι προϋποθέσεις εγγραφής στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ, στο οποίο εγγράφεται η ΟΚοιΠ που πληροί τις αναφερόμενες στην παρ. 1 προϋποθέσεις. Επιπλέον, γίνεται διαχωρισμός του Ειδικού Μητρώου ΟΚοιΠ σε υποομάδες και προβλέπεται ότι μια ΟΚοιΠ δεν μπορεί να είναι εγγεγραμμένη σε περισσότερες από τέσσερις υποομάδες.
8	Στο άρθρο 8 προβλέπονται τα δικαιολογητικά εγγραφής και ανανέωσης εγγραφής στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ. Ειδικότερα, απαιτείται ηλεκτρονική αίτηση στη Διεύθυνση ΟΚοιΠ και Κοινοφελών Φορέων μαζί με τα δικαιολογητικά που παρατίθενται αναλυτικότερα, από τα οποία προκύπτει η συνδρομή των περιγραφόμενων στο άρθρο 7 προϋποθέσεων. Στη συνέχεια, ορίζονται αναλυτικά οι διαδικασίες που απαιτούνται για την ετήσια ανανέωση εγγραφής, αλλά και η αυτεπάγγελτη δυνατότητα της Διεύθυνσης ΟΚοιΠ και Κοινοφελών Φορέων να αναζητεί, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, πιστοποιητικό ποινικού μητρώου για δικαστική χρήση από το οποίο να προκύπτει ότι κανένα μέλος από τα όργανα διοίκησης της εγγεγραμμένης ΟΚοιΠ δεν έχει καταδικαστεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση για μια σειρά μείζονος απαξίας σχετικών εγκλημάτων. Τέλος, προβλέπεται η υποχρέωση των οργάνων διοίκησης της εγγεγραμμένης ΟΚοιΠ ενημέρωσης σε διάστημα έξι (6) μηνών, της Διεύθυνσης ΟΚοιΠ και Κοινοφελών Φορέων για κάθε μεταβολή των περ. α' έως η' της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, καθώς και για κάθε αμετάκλητη καταδίκη μέλους των οργάνων διοίκησής της, όπως προβλέπεται στην παρ. 3 του παρόντος άρθρου.
9	Στο άρθρο 9 επιδιώκεται να περιγραφεί η λειτουργία της Δημόσιας Βάσης Δεδομένων ΟΚοιΠ, καθώς και κάθε ζήτημα σχετικό με τη δημοσιότητα των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στις βάσεις των δεδομένων αυτών.
10	Με το άρθρο 10 προβλέπεται η δυνατότητα κρατικής χρηματοδότησης των ΟΚοιΠ με σκοπό την ενίσχυση και υποστήριξη της δράσης τους, στην περίπτωση που πληρούν τις προϋποθέσεις που επιτάσσει ο νόμος.
11	Στο άρθρο 11 καθορίζονται οι υποχρεώσεις των εγγεγραμμένων ΟΚοιΠ, οι οποίες σχετίζονται όχι μόνο με τις πιθανές χρηματοδοτήσεις τους, αλλά και με την εξυπηρέτηση συγκεκριμένων αρχών, όπως αυτές προσδιορίζονται στο άρθρο 33 του ν. 4270/2014 (Α' 143).
12	Στο άρθρο 12 προσδιορίζονται οι κυρώσεις που επιβάλλονται στις εγγεγραμμένες ΟΚοιΠ σε περίπτωση μη τήρησης των υποχρεώσεων των άρθρων 7, 8 και 11.
13	Στο άρθρο 13 προβλέπεται η εθελοντική επασχόληση και σκοπεύεται να περιγραφεί τι περιλαμβάνει αυτή ως όρος.

	Αποσαφηνίζεται, επίσης, ότι ως εθελοντική απασχόληση δεν νοείται η παροχή απασχόλησης από πρόσωπο το οποίο τελεί σε εργασιακή σχέση με εργοδότη ο οποίος είναι μέλος της Διοίκησης της ΟΚΟΙΠ προς την οποία παρέχεται η εθελοντική απασχόληση, σε χώρους ή σε διαδικασίες λειτουργίας εταιρείας ή επιχείρησης που ανήκει στον εργοδότη ή στον σύζυγο ή συμβιούντα αυτού υπό την έννοια του άρθρου 1 του ν. 4354/2015 (Α' 181) ή σε συγγενείς α' βαθμού και ότι τυχόν ειδικότεροι όροι για την παροχή της εθελοντικής απασχόλησης είναι δυνατόν να συνομολογούνται εγγράφως.
14	Με το άρθρο 14 επιδιώκεται να οριστούν οι υποχρεώσεις των Φορέων Παροχής Εθελοντικής Απασχόλησης. Ειδικότερα, προβλέπεται η υποχρέωση του Φορέα για λήψη μέτρων προστασίας των απασχολούμενων, σύμφωνα με τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας που αφορούν την παροχή μέσων ατομικής προστασίας με βάση τη φύση της απασχόλησης, την τήρηση ωραρίου και τα μέτρα υγιεινομικής ασφάλειας. Επιπλέον, λαμβάνεται μέριμνα για την κάλυψη των δαπανών που σχετίζονται με την εθελοντική απασχόληση του εθελοντή, ενώ ταυτόχρονα προβλέπεται ότι δικηγόροι, συμβολαιογράφοι, μηχανικοί, αρχιτέκτονες, οικονομολόγοι, λογιστές και συναφή λειτουργήματα ή επαγγέλματα για τα οποία ορίζεται εκ του νόμου ελάχιστη αμοιβή, δύνανται να παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε Φορείς Παροχής Εθελοντικής Απασχόλησης άνευ αμοιβής.
15	Στο άρθρο 15 σκοπείται να περιγραφεί το πλαίσιο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, αλλά και ο οικονομικός έλεγχος των ΟΚΟΙΠ. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι όλες οι ΟΚΟΙΠ που έχουν εγγραφεί στο Ειδικό Μητρώο ΟΚΟΙΠ συντάσσουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4308/2014 (Α' 251) και ελέγχονται από ορκωτούς ελεγκτές - λογιστές σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4449/2017 (Α' 7). Επιπλέον, ορίζεται ότι την αποκλειστική ευθύνη σύνταξης και υπογραφής των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των υπόχρεων νομικών προσώπων της παρ. 1 φέρει η Διοίκηση των ΟΚΟΙΠ, σύμφωνα με τη παρ. 4, η οποία πρέπει να συντάσσει και να εγκρίνει τις εν λόγω χρηματοοικονομικές καταστάσεις, έως την 10η Σεπτεμβρίου του επομένου έτους.
16	Με τα άρθρα 16 έως 23 επέρχονται τροποποιήσεις διατάξεων αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομικών, προκειμένου να δοθούν φορολογικά κίνητρα για δωρεές υπέρ κοινωφελών σκοπών, αλλά και για τη δημιουργία σοβαρών και ισχυρών ΟΚΟΙΠ. Ειδικότερα: Με το άρθρο 16 προβλέπεται ότι για δωρεές προς τα κοινωφελή ιδρύματα και τις εγγεγραμμένες στο Ειδικό Μητρώο ΟΚΟΙΠ του άρθρου 7 του παρόντος νόμου το ποσό του φόρου μειώνεται κατά σαράντα τοις εκατό (40%) επί των ποσών δωρεών προς τους φορείς αυτούς, εφόσον οι δωρεές υπερβαίνουν στη διάρκεια του φορολογικού έτους το ποσό των

	εκατό (100) ευρώ και τα ποσά των δωρεών κατατίθενται σε ειδικούς για τον σκοπό αυτό λογαριασμούς τραπεζών που λειτουργούν νόμιμα σε κράτος - μέλος της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ..
17	Στο άρθρο 17 προβλέπεται ότι ειδικά για τη δωρεάν παραχώρηση χρήσης ακινήτων ως 300 τ.μ. σε κοινωφελή ιδρύματα και τις εγγεγραμμένες ΟΚοιΠ δεν υπολογίζεται τεκμαρτό εισόδημα για τον παραχωρούντα.
18	Στο άρθρο 18 προβλέπεται ότι για τον προσδιορισμό του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα των νομικών προσώπων της περ. γ' του άρθρου 45 του ν. 4172/2013, εκπίπτουν ως δαπάνη και οι λοιπές δαπάνες εκπλήρωσης των κοινωφελών σκοπών τους κατά την έννοια της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 4182/2013 (Α' 185).
19	Στο άρθρο 19 προβλέπεται ότι απαλλάσσονται από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. τα δικαιώματα στα ακίνητα που ανήκουν και σε κοινωφελή ιδρύματα και τις εγγεγραμμένες ΟΚοιΠ για τα ακίνητα που ιδιοχρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την εκπλήρωση των σκοπών τους.
20	Με το άρθρο 20 τροποποιείται η παρ. 3 του άρθρου 89 του Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών Δωρεών και πλέον προβλέπεται ότι για τις χρηματικές δωρεές προς τα πρόσωπα που ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 25 του ν. 2961/2001 μπορεί να υποβληθεί από αυτά δήλωση για το συνολικό ποσό των δωρεών και χωρίς την αναγραφή των στοιχείων των δωρητών, υπό προϋποθέσεις, αναλόγως του εάν ο δωρητής είναι Έλληνας ή αλλοδαπός που δεν διαθέτει Αριθμό Φορολογικού Μητρώου στην Ελλάδα.
21	Με το άρθρο 21 τροποποιείται η περ. ιη' της παρ. 1 του άρθρου 22 του ν. 2859/2000 (Α' 248) και προβλέπεται ότι η παροχή υπηρεσιών και η παράδοση αγαθών από τα πρόσωπα που αναφέρονται στις περ. δ', θ', ιβ', ιδ', ιε' και ιστ' της παραγράφου αυτής, με την ευκαιρία εκδηλώσεων που οργανώνονται από αυτά για την οικονομική τους ενίσχυση, και οι οποίες οργανώνονται προς αποκλειστικό όφελός τους, με τον όρο ότι η απαλλαγή των εκδηλώσεων δεν υπερβαίνει τις τέσσερις (4) κατ' έτος και το όριο των σχετικών συναλλαγών ανά έτος δεν υπερβαίνει τις είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ κατόπιν σχετικής υπεύθυνης δήλωσης προς την αρμόδια Φορολογική Αρχή τουλάχιστον πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν από την εκδήλωση και εφόσον η απαλλαγή αυτή δεν προκαλεί κίνδυνο στρέβλωσης των όρων του ανταγωνισμού.
22	Με το άρθρο 22 τροποποιείται το άρθρο 15 του ν. 3091/2002 και προβλέπεται απαλλαγή από τον ειδικό φόρο επί των ακινήτων για τους κοινωφελείς φορείς.
23	Το άρθρο 23 στοχεύει στην απαλλαγή των κοινωφελών ιδρυμάτων και των εγγεγραμμένων στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ του άρθρου 7 Οργανώσεων Κοινωνίας Πολιτών (ΟΚοιΠ) από τα τέλη κυκλοφορίας οχημάτων ειδικής χρήσης ανεξαρτήτως βάρους και κυβικών, προκειμένου να διευκολυνθεί η λειτουργία τους μέσω της οικονομικής αυτής ελάφρυνσης.

24	Στο άρθρο 24 περιλαμβάνονται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις βάσει των οποίων εκδίδονται οι κανονιστικές πράξεις που απαιτούνται για την εφαρμογή του σχεδίου νόμου. Ειδικότερα, με την πρώτη εξουσιοδοτική διάταξη προβλέπεται η έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης, η οποία αφορά τη λειτουργία των Βάσεων Δεδομένων ΟΚοιΠ. Με τη δεύτερη εξουσιοδοτική διάταξη προβλέπεται η έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης για την αναπροσαρμογή των παραβόλων που προβλέπονται στο παρόν νομοσχέδιο. Τέλος, με την τρίτη εξουσιοδοτική διάταξη ορίζεται ότι με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δημιουργείται στο πληροφοριακό σύστημα καταγραφής εργαζομένων ΕΡΓΑΝΗ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ειδική εφαρμογή για την εγγραφή εθελοντών και ορίζονται οι ειδικότεροι όροι αναγγελίας αυτών.
25	Με το άρθρο 25 εισάγεται μεταβατική διάταξη η οποία προβλέπει τη δυνατότητα, μετά τη λειτουργία των Βάσεων Δεδομένων ΟΚοιΠ και του Ειδικού Μητρώου ΟΚοιΠ, κατάργησης των ειδικών μητρώων μη κυβερνητικών οργανώσεων που τηρούν φορείς της Κεντρικής Κυβέρνησης.
26	Με το άρθρο 26 ορίζεται η έναρξη ισχύος του παρόντος.

Δ. Έκθεση γενικών συνεπειών

18.	Οφέλη αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	-------------------------------

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΟΦΕΛΗ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΜΕΣΑ	Αύξηση εσόδων					
		Μείωση δαπανών					
		Εξοικονόμηση χρόνου					
		Μεγαλύτερη αποδοτικότητα / αποτελεσματικότητα					
		Άλλο					
	ΕΜΜΕΣΑ	Βελτίωση παρεχόμενων υπηρεσιών					
		Δίκαιη μεταχείριση πολιτών	X				
		Αυξημένη αξιοπιστία / διαφάνεια θεσμών	X				
		Βελτιωμένη διαχείριση κινδύνων	X				
		Άλλο					

Σχολιασμός/ ποιοτική αποτίμηση:

Με το προωθούμενο σχέδιο νόμου είναι αδιαμφισβήτητη η ωφέλεια που αναμένεται υπό την έννοια της εγκαθίδρυσης για πρώτη φορά στην Ελλάδα ενός πλήρους και σαφούς νομοθετικού πλαισίου για τη σύσταση και λειτουργία εθελοντικών οργανώσεων στη χώρα, ώστε αφενός να εξασφαλισθεί διαφάνεια στη λειτουργία τους και αφετέρου να καταστεί αποτελεσματική η δράση τους.

19.	Κόστος αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	--------------------------------

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΟΣΤΟΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Σχεδιασμός / προετοιμασία					

	ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Υποδομή / εξοπλισμός					
		Προσλήψεις / κινητικότητα					
		Ενημέρωση εκπαίδευση εμπλεκόμενων					
		Άλλο					
	ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ & ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Στήριξη και λειτουργία διαχείρισης					
		Διαχείριση αλλαγών κατά την εκτέλεση					
		Κόστος συμμετοχής στη νέα ρύθμιση					
		Άλλο					

Σχολιασμός/ ποιοτική αποτίμηση:

-

20.		Κίνδυνοι αξιολογούμενης ρύθμισης					
			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Αναγνώριση / εντοπισμός κινδύνου					
		Διαπίστωση συνεπειών κινδύνων στους στόχους					
		Σχεδιασμός αποτροπής / αντιστάθμισης κινδύνων					
		Άλλο					
	ΜΕΙΩΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Πilotική εφαρμογή					

		Ανάδειξη καλών πρακτικών κατά την υλοποίηση της ρύθμισης					
		Συνεχής αξιολόγηση διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων					
		Άλλο					

Σχολιασμός/ ποιοτική αποτίμηση:

Από τις προωθούμενες διατάξεις δεν αναμένονται κίνδυνοι.

21.	Γνώμες ή πορίσματα αρμόδιων υπηρεσιών και ανεξάρτητων αρχών (ηλεκτρονική επισύναψη). Ειδική αιτιολογία σε περίπτωση σημαντικής απόκλισης μεταξύ της γνωμοδότησης και της αξιολογούμενης ρύθμισης.
	Δεν έχουν εκδοθεί γνώμες ή πορίσματα άλλων υπηρεσιών ή ανεξάρτητων αρχών

Ε. Έκθεση διαβούλευσης

22.	Διαβούλευση κατά τη διάρκεια της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας από την έναρξη κατάρτισης της αξιολογούμενης ρύθμισης μέχρι την υπογραφή από τους συναρμόδιους Υπουργούς	
☐	Συνεργασία με άλλα υπουργεία / υπηρεσίες	-
☐	Συνεργασία με κοινωνικούς φορείς / Ανεξάρτητες Αρχές	-
☐	Διεθνής διαβούλευση	-

Στ. Έκθεση νομιμότητας

24.	Συναφείς συνταγματικές διατάξεις	
	-	
25.	Ενωσιακό δίκαιο	
☐	Πρωτογενές ενωσιακό δίκαιο (συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	-
☐	Κανονισμός	-
☐	Οδηγία	-
☐	Απόφαση	-
26.	Συναφείς διατάξεις διεθνών συνθηκών ή συμφωνιών	

☐	Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	-
☐	Διεθνείς συμβάσεις	-

27.	Συναφής νομολογία των ανωτάτων και άλλων εθνικών δικαστηρίων, καθώς και αποφάσεις των Ανεξάρτητων Αρχών	
		Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης
☐	Ανώτατο ή άλλο εθνικό δικαστήριο (αναφέρατε)	-
☐	Ανεξάρτητη Αρχή (αναφέρατε)	-
28.	Συναφής ευρωπαϊκή και διεθνής νομολογία	
		Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης
☐	Νομολογία Δικαστηρίου Ε.Ε.	-
☐	Νομολογία Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	-
☐	Άλλα ευρωπαϊκά ή διεθνή δικαστήρια ή διαιτητικά όργανα	

Ζ. Πίνακας τροποποιούμενων ή καταργούμενων διατάξεων

29.	Τροποποίηση – αντικατάσταση – συμπλήρωση διατάξεων	
	Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης	Υφιστάμενες διατάξεις

Άρθρο 16

1. Στο άρθρο 19 του ν. 4172/2013 (Α' 167) α) στην παρ. 1 προστίθενται νέο τρίτο και τέταρτο εδάφιο, β) στην παρ. 2 αντικαθίστανται οι λέξεις «σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο» με τις λέξεις «σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 1» και το άρθρο 19 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 19**Μειώσεις φόρου για δωρεές**

1. Το ποσό του φόρου μειώνεται κατά είκοσι τοις εκατό (20%) επί των ποσών δωρεών προς τους φορείς που ορίζονται στην απόφαση της επόμενης παραγράφου, εφόσον οι δωρεές υπερβαίνουν στη διάρκεια του φορολογικού έτους το ποσό των εκατό (100) ευρώ. Το συνολικό ποσό των δωρεών δεν μπορεί να υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%) του φορολογητέου εισοδήματος. Ειδικά για τις δωρεές προς τα κοινωφελή ιδρύματα και τις εγγεγραμμένες ΟΚοιΠ, το ποσό του φόρου μειώνεται κατά σαράντα τοις εκατό (40%) επί των ποσών δωρεών προς τους φορείς αυτούς, εφόσον οι δωρεές υπερβαίνουν στη διάρκεια του φορολογικού έτους το ποσό των εκατό (100) ευρώ και τα ποσά των δωρεών κατατίθενται σε ειδικούς για τον σκοπό αυτό λογαριασμούς τραπεζών που λειτουργούν νόμιμα σε κράτος – μέλος της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. Το συνολικό ποσό

Το Άρθρο 19 του ν. 4172/2013 έχει ως εξής:**«Άρθρο 19****Μειώσεις φόρου για δωρεές**

1. Το ποσό του φόρου μειώνεται κατά είκοσι τοις εκατό (20%) επί των ποσών δωρεών προς τους φορείς που ορίζονται στην απόφαση της επόμενης παραγράφου, εφόσον οι δωρεές υπερβαίνουν στη διάρκεια του φορολογικού έτους το ποσό των εκατό (100) ευρώ. Το συνολικό ποσό των δωρεών δεν μπορεί να υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%) του φορολογητέου εισοδήματος.

2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ορίζονται οι φορείς με έδρα την ημεδαπή ή άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. που αναγνωρίζονται για τον σκοπό του προσδιορισμού της μείωσης φόρου επί του ποσού των χορηγούμενων σε αυτούς δωρεών, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, εφόσον τα ποσά των δωρεών κατατίθενται σε ειδικούς για τον σκοπό αυτόν λογαριασμούς τραπεζών που λειτουργούν νόμιμα σε κράτος μέλος της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ..

3. Οι διατάξεις της παρ. 1 του παρόντος άρθρου έχουν εφαρμογή και για τις δωρεές που χορηγούνται σε δικαιούχους χρηματοδότησης, σύμφωνα με την περ. ε' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3023/2002 (Α' 146), δηλαδή σε πολιτικά κόμματα ή συνασπισμούς κομμάτων ή υποψηφίους ή αιρετούς αντιπροσώπους της Βουλής των

των δωρεών στην περίπτωση αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει το σαράντα τοις εκατό (40%) του φορολογητέου εισοδήματος. 2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ορίζονται οι φορείς με έδρα την ημεδαπή ή άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. που αναγνωρίζονται για τον σκοπό του προσδιορισμού της μείωσης φόρου επί του ποσού των χορηγούμενων σε αυτούς δωρεών, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 1, εφόσον τα ποσά των δωρεών κατατίθενται σε ειδικούς για τον σκοπό αυτόν λογαριασμούς τραπεζών που λειτουργούν νόμιμα σε κράτος μέλος της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. 3. Οι διατάξεις της παρ. 1 του παρόντος άρθρου έχουν εφαρμογή και για τις δωρεές που χορηγούνται σε δικαιούχους χρηματοδότησης, σύμφωνα με την περ. ε` της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3023/2002 (Α` 146), δηλαδή σε πολιτικά κόμματα ή συνασπισμούς κομμάτων ή υποψηφίους ή αιρετούς αντιπροσώπους της Βουλής των Ελλήνων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. 4. Το ποσό του φόρου μειώνεται κατά είκοσι τοις εκατό (20%) επί των δωρεών τροφίμων προς τους δωρεοδόχους της περ. β` της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 2859/2000 (Α` 248), προκειμένου να διανεμηθούν αποκλειστικά για την εξυπηρέτηση ή την ανακούφιση ευπαθών	Ελλήνων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. 4. Το ποσό του φόρου μειώνεται κατά είκοσι τοις εκατό (20%) επί των δωρεών τροφίμων προς τους δωρεοδόχους της περ. β` της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 2859/2000 (Α` 248), προκειμένου να διανεμηθούν αποκλειστικά για την εξυπηρέτηση ή την ανακούφιση ευπαθών κοινωνικών ομάδων χωρίς αντάλλαγμα, εφόσον τα αγαθά αυτά δεν θέτουν σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία. Το συνολικό ποσό της μείωσης του φόρου εισοδήματος δεν μπορεί να υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%) του φορολογητέου εισοδήματος.».
--	--

κοινωνικών ομάδων χωρίς αντάλλαγμα, εφόσον τα αγαθά αυτά δεν θέτουν σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία. Το συνολικό ποσό της μείωσης του φόρου εισοδήματος δεν μπορεί να υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%) του φορολογητέου εισοδήματος.».	
Άρθρο 17 Στο άρθρο 39 του ν. 4172/2013 (Α' 167) στην παρ. 2 προστίθεται νέο τελευταίο εδάφιο ως εξής: «Ειδικά για την δωρεάν παραχώρηση χρήσης ακινήτων ως 300 τ.μ. σε κοινωφελή ιδρύματα και τις εγγεγραμμένες ΟΚοιΠ δεν υπολογίζεται τεκμαρτό εισόδημα για τον παραχωρούντα.».	Η παρ. 2 του άρθρου 39 του ν. 4172/2013 έχει ως εξής: «2. Το εισόδημα σε είδος αποτιμάται στην αγοραία αξία. Το εισόδημα από ιδιοχρησιμοποίηση ή δωρεάν παραχώρηση τεκμαίρεται ότι συνίσταται στο τρία τοις εκατό (3%) της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου. Κατ' εξαίρεση, το τεκμαρτό εισόδημα του προηγούμενου εδαφίου που αφορά δωρεάν παραχώρηση κατοικίας μέχρι διακόσια τετραγωνικά μέτρα (200 τ.μ.), προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ως κύρια κατοικία προς ανιόντες ή κατιόντες, καθώς και το τεκμαρτό εισόδημα που προκύπτει από τη δωρεάν παραχώρηση της χρήσης ακινήτων στο Ελληνικό Δημόσιο ή σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου απαλλάσσονται από το φόρο. Ειδικά για τους ασκούντες ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα δεν υπολογίζεται τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοχρησιμοποίηση ή δωρεάν παραχώρηση προς ανιόντες, κατιόντες και συζύγους, αγροτικών εκτάσεων στις οποίες περιλαμβάνονται λιβάδια, καλλιεργήσιμες γαίες, βοσκήσιμες γαίες, και κάθε είδους κατασκευές ή

	εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται για την άσκηση της δραστηριότητας αυτής.».
Άρθρο 18 Η παρ. 8 του άρθρου 47 του ν. 4172/2013 (Α' 167) αντικαθίσταται ως εξής: «8. Για τον προσδιορισμό του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα των νομικών προσώπων της περ. γ' του άρθρου 45, εκπίπτουν ως δαπάνη οι κάθε είδους δαπάνες που αφορούν τα ακίνητά τους σε ποσοστό εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%), οι δωρεές σε χρήμα ή σε είδος προς το Ελληνικό Δημόσιο και τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και οι λοιπές δαπάνες εκπλήρωσης των κοινωφελών σκοπών τους κατά την έννοια της παραγράφου 3 του άρθρου 1 του ν. 4182/2013 (Α'185). Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται και για τα νομικά πρόσωπα της περ. γ' του άρθρου 45 που λειτουργούν ως Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών (ΟΚοιΠ), υπό την προϋπόθεση ότι είναι εγγεγραμμένες στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ. Ειδικά για το Άγιο Όρος και τις Ιερές Μονές αυτού, το ποσοστό έκπτωσης των δαπανών του πρώτου εδαφίου που αφορούν την ακίνητη περιουσία ανέρχεται σε εκατό τοις εκατό (100%).».	Η παρ. 8 του άρθρου 47 του ν. 4172/2013 έχει ως εξής: «8. Για τον προσδιορισμό του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα, των νομικών προσώπων της περίπτωσης γ' του άρθρου 45, εκπίπτουν ως δαπάνη κατά το άρθρο 22 οι δωρεές σε χρήμα ή σε είδος προς το Ελληνικό Δημόσιο και τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης.
Άρθρο 19 Μετά την περίπτωση θ' της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4223/2013	Η παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4223/2013 έχει ως εξής: «Άρθρο 3

(Α'287) προστίθεται περίπτωση ι' και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «ι) σε κοινωφελή ιδρύματα και τις εγγεγραμμένες ΟΚοιΠ για τα ακίνητα που ιδιοχρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την εκπλήρωση των σκοπών τους.».	<i>Απαλλαγές από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α.</i> «1. Απαλλάσσονται από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. τα δικαιώματα στα ακίνητα που ανήκουν: α) Στο Δημόσιο, στο Ταμείο Αξιοποίησης της Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (Τ.Α.Ι.ΠΕ.Δ.), στον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού (Ε.Ο.Τ.), στην Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου (ΕΤ.Α.Δ.) Α.Ε., στην Επιτροπή Ολυμπίων και Κληροδοτημάτων (Ε.Ο. και Κ.) και στις δημόσιες ανώνυμες εταιρείες που έχουν υπαχθεί σε καθεστώς ειδικής εκκαθάρισης του άρθρου 14α του ν. 3429/2005, πριν από τη δημοσίευση του παρόντος και στις οποίες το ελληνικό Δημόσιο ασκεί άμεσα αποφασιστική επιρροή, ως κύριος μετοχών που εκπροσωπούν την απόλυτη πλειοψηφία του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.». β) Σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.), που εντάσσονται στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, καθώς και σε Ο.Τ.Α. και ιδιοχρησιμοποιούνται ή παραχωρούνται δωρεάν στο Δημόσιο ή χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τις ανάγκες της δημόσιας υγείας. Οι ανώνυμες εταιρείες της Γενικής Κυβέρνησης, με την επιφύλαξη της προηγούμενης περίπτωσης, δεν απαλλάσσονται από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α.. γ) Σε ξένα κράτη, εφόσον το ακίνητο χρησιμοποιείται για την εγκατάσταση πρεσβείας ή προξενείου του ξένου κράτους ή για την εγκατάσταση πρεσβευτή,
--	---

	πρόξενου και λοιπών διπλωματικών αντιπροσώπων και πρακτόρων του ξένου κράτους, με τον όρο της αμοιβαιότητας. δ) Σε Ν.Π.Δ.Δ. που δεν εντάσσονται στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης και ιδιοχρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την εκπλήρωση μορφωτικού, εκπαιδευτικού, πολιτιστικού, αθλητικού, θρησκευτικού, φιλανθρωπικού και κοινωφελούς σκοπού ή παραχωρούνται δωρεάν στο Δημόσιο. ε) Σε Ν.Π.Ι.Δ. που δεν εντάσσονται στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και ιδιοχρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την εκπλήρωση μορφωτικού, εκπαιδευτικού, πολιτιστικού, αθλητικού, θρησκευτικού, φιλανθρωπικού και κοινωφελούς σκοπού ή παραχωρούνται δωρεάν στο Δημόσιο. στ) στα) Σε νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες των γνωστών θρησκειών και δογμάτων κατά την παρ. 2 του άρθρου 13 του Συντάγματος και ιδιοχρησιμοποιούνται για την εκπλήρωση του λατρευτικού, θρησκευτικού και κοινωφελούς έργου τους. στβ) Στις υποκείμενες στο ειδικό συνταγματικό καθεστώς Ιερές Μονές του Αγίου Όρους, κείμενα εντός ή εκτός αυτού, καθώς και στην Ιερά Μονή του Θεοβαδίστου Όρους Σινά. ζ) Στα νομικά πρόσωπα που υπάγονται στο ειδικό καθεστώς διοίκησης και διαχείρισης του ν.
--	---

	3647/2008 (Α` 37) και ιδιοχρησιμοποιούνται.</p> <p>η) Σε εταιρείες ειδικού σκοπού, σύμφωνα με τη περίπτωση ζ` της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 3986/2011 (Α` 152) εφόσον το σύνολο των ονομαστικών μετοχών τους ανήκουν στο Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ.), με την επιφύλαξη της παρ. 7 του άρθρου 2. θ) Σε φυσικά πρόσωπα, φορολογικούς κατοίκους Ελλάδας, των οποίων η κύρια κατοικία, όπως προκύπτει από τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του προηγούμενου φορολογικού έτους ευρίσκεται σε μικρά ακριτικά νησιά με πληθυσμό κάτω των χιλίων διακοσίων (1.200) κατοίκων, βάσει των ως άνω δηλώσεων, των Περιφερειακών Ενοτήτων Ικαρίας, Λήμνου, Σάμου, Χίου, Καλύμνου, Καρπάθου, Ρόδου και Κω, καθώς και στον Δήμο Γαύδου της Περιφερειακής Ενότητας Χανίων και στον Δήμο Κεντρικής Κέρκυρας και Διαποντίων Νήσων της Περιφερειακής Ενότητας Κέρκυρας. Η απαλλαγή αφορά αποκλειστικά στα δικαιώματα επί των ακινήτων του προηγούμενου εδαφίου που βρίσκονται στα νησιά αυτά.».
Άρθρο 20 Η παρ. 3 του άρθρου 89 του Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών Δωρεών, ο οποίος κυρώθηκε με το πρώτο άρθρο του ν. 2961/2001 (Α` 266) αντικαθίσταται ως εξής: «3. Για τις χρηματικές δωρεές προς τα πρόσωπα που ορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 25 μπορεί να υποβληθεί από αυτά	Η παρ. 3 του άρθρου 89 του ν. 2961/2001 έχει ως εξής: «3. Για τις χρηματικές δωρεές προς τα πρόσωπα που ορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 25 μπορεί να υποβληθεί από αυτά δήλωση για το συνολικό ποσό των δωρεών και χωρίς την αναγραφή των στοιχείων των δωρητών, εφόσον δεν είναι

δήλωση για το συνολικό ποσό των δωρεών και χωρίς την αναγραφή των στοιχείων των δωρητών, εφόσον, αποδεικνύεται η σύσταση της δωρεάς, αλλά δεν είναι γνωστά στον δωρεοδόχο τα πλήρη στοιχεία του δωρητή ή αυτός είναι αλλοδαπός και δεν διαθέτει Αριθμό Φορολογικού Μητρώου στην Ελλάδα και τα ποσά των δωρεών δεν υπερβαίνουν τα χίλια (1.000) ευρώ ανά δωρητή κατ' έτος.».	γνωστά στον δωρεοδόχο και δεν υπερβαίνουν τα χίλια (1.000) ευρώ ανά δωρητή κατ' έτος.».
Άρθρο 21 Η περίπτωση ιη' της παρ. 1 του άρθρου 22 του ν. 2859/2000 (Α' 248), αντικαθίσταται ως εξής: «ιη) η παροχή υπηρεσιών και η παράδοση αγαθών από τα πρόσωπα που αναφέρονται στις περιπτώσεις δ', θ', ιβ', ιδ', ιε' και ιστ' της παραγράφου αυτής, με την ευκαιρία εκδηλώσεων που οργανώνονται από αυτά για την οικονομική τους ενίσχυση, και οι οποίες οργανώνονται προς αποκλειστικό όφελός τους, με τον όρο ότι η απαλλαγή των εκδηλώσεων δεν υπερβαίνει τις τέσσερεις (4) κατ' έτος και το όριο των σχετικών συναλλαγών ανά έτος δεν υπερβαίνει τις είκοσι χιλιάδες ευρώ (20.000 ευρώ) κατόπιν σχετικής Υπεύθυνης Δήλωσης προς την αρμόδια Φορολογικής Αρχής τουλάχιστον πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν από την εκδήλωση και εφόσον η απαλλαγή αυτή δεν δημιουργεί κίνδυνο στρεβλώσεων των όρων του ανταγωνισμού.».	Η περ. ιη' της παρ. 1 του άρθρου 22 του ν. 2859/2000 έχει ως εξής: «ιη) η Παροχή υπηρεσιών και η Παράδοση αγαθών από τα πρόσωπα που αναφέρονται στις περιπτώσεις δ', θ', ιβ', ιδ', ιε' και ιστ' της παραγράφου αυτής, με την ευκαιρία εκδηλώσεων που οργανώνονται από αυτά για την οικονομική τους ενίσχυση,».

	Άρθρο 22 Το πρώτο εδάφιο της περ. ε' της παρ. 3 του άρθρου 15 του ν. 3091/2002 (Α' 330) τροποποιείται, προκειμένου να περιληφθούν οι εγγεγραμμένες στο ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ, και διαμορφώνεται ως εξής: «ε) Τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα κάθε είδους ημεδαπά ταμεία ή ημεδαποί οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης, οι ημεδαπές συνδικαλιστικές οργανώσεις, η Αρχαιολογική Εταιρεία, τα ημεδαπά μουσεία, το Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, οι Ξένες Αρχαιολογικές Σχολές, οι ημεδαποί συνεταιρισμοί που έχουν συσταθεί νόμιμα και οι ενώσεις τους, οι ημεδαπές δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις, τα νομικά πρόσωπα που υπάγονται στις διατάξεις του ν. 3647/2008 (Α' 37), καθώς και τα ημεδαπά κληροδοτήματα με κοινωφελή σκοπό, τα ημεδαπά κοινωφελή ιδρύματα, και τα ημεδαπά σωματεία, καθώς και οι εγγεγραμμένες στο ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ που είναι εγγεγραμμένα στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ.».	Η περ. ε' της παρ. 3 του άρθρου 15 έχει ως εξής: «3. Εξαιρούνται από τις διατάξεις της παραγράφου 1, εφόσον έχουν την έδρα τους σύμφωνα με το καταστατικό τους στην Ελλάδα ή σε άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης: ...ε) Τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα κάθε είδους ημεδαπά ταμεία ή ημεδαποί οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης, οι ημεδαπές συνδικαλιστικές οργανώσεις, η Αρχαιολογική Εταιρεία, τα ημεδαπά μουσεία, το Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, οι Ξένες Αρχαιολογικές Σχολές, οι ημεδαποί συνεταιρισμοί που έχουν συσταθεί νόμιμα και οι ενώσεις τους, οι ημεδαπές δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις, τα νομικά πρόσωπα που υπάγονται στις διατάξεις του ν. 3647/2008 (ΦΕΚ 37 Α), καθώς και τα ημεδαπά κληροδοτήματα με κοινωφελή σκοπό, τα ημεδαπά κοινωφελή ιδρύματα που εποπτεύονται από δημόσια αρχή και τα ημεδαπά σωματεία. Αν το σύνολο ή μέρος των ονομαστικών μετοχών, μεριδίων ή μερίδων των εταιρειών των ανωτέρω περιπτώσεων α', β', γ' ανήκει σε εταιρεία, οι μετοχές της οποίας βρίσκονται σε διαπραγμάτευση σε «ρυθμιζόμενη αγορά ή πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4514/2018 (Α' 14) δεν απαιτείται περαιτέρω Δήλωση φυσικών προσώπων για την εταιρεία αυτή, κατά το ποσοστό συμμετοχής της.».
30.	Κατάργηση διατάξεων	

Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης που προβλέπουν κατάργηση	Καταργούμενες διατάξεις
---	--------------------------------

Άρθρο 17 παρ. 3: 3. Οι περιπτώσεις β' και γ' της παρ. 3 του άρθρου 39 του 4172/2013 (Α' 167) καταργούνται.	Η παρ. 3 του άρθρου 39 του ν. 4172/2013 έχει ως εξής: «3. Οι ακόλουθες δαπάνες εκπίπτουν με τις παρακάτω προϋποθέσεις: α) Αν ο εκμισθωτής ή ο παραχωρών είναι φυσικό πρόσωπο εκπίπτει ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) για δαπάνες επισκευής, συντήρησης, ανακαίνισης ή άλλες πάγιες και λειτουργικές δαπάνες του ακινήτου. β) Αν ο εκμισθωτής ή ο παραχωρών είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου και τα κάθε είδους ιδρύματα οι κάθε είδους δαπάνες εκπίπτουν σε ποσοστό εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%). Ειδικά για το Άγιο Όρος και τις Ιερές Μονές αυτού, το ποσοστό της έκπτωσης για τις κάθε είδους δαπάνες ανεξαρτήτως με το αν συνδέονται με την εκμετάλλευση συγκεκριμένου ακινήτου ή της εν γένει ακίνητης περιουσίας τους ανέρχεται σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%). γ) Αν ο εκμισθωτής ή ο παραχωρών είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα εκπίπτουν σε ποσοστό εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%), οι δαπάνες επισκευής, συντήρησης, ανακαίνισης, καθώς και οι πάγιες και λειτουργικές δαπάνες. δ) Το μίσθωμα που καταβάλλεται στις περιπτώσεις υπεκμίσθωσης. ε) Οι δαπάνες αντιπλημμυρικών έργων και έργων αποξήρανσης ελών σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%). στ) Το ποσό της αποζημίωσης που καταβάλλει, βάσει νόμου, ο εκμισθωτής στο μισθωτή για τη λύση της μισθωτικής σχέσης του ακινήτου.».
---	--

31.	Συναρμοδιότητα Υπουργείων / υπηρεσιών / φορέων				
	Σχετική διάταξη αξιολογούμενης ρύθμισης	Συναρμόδια Υπουργεία – Συναρμόδιες υπηρεσίες/ φορείς	Αντικείμενο συναρμοδιότητας		
	Άρθρο 8	Υπουργείο Δικαιοσύνης	Αυτεπάγγελη αναζήτηση πιστοποιητικό ποινικού μητρώου για δικαστική χρήση		
	Άρθρα 16-23	Υπουργείο Οικονομικών	Φορολογικά κίνητρα για δωρεές υπέρ κοινωφελών σκοπών		
32.	Έκδοση κανονιστικών πράξεων και εγκυκλίων				
	Εξουσιοδοτική διάταξη	Είδος πράξης	Αρμόδιο ή επισπεύδον Υπουργείο ή υπηρεσία	Αντικείμενο	Χρονοδιάγραμμα (ενδεικτική ή αποκλειστική προθεσμία)
	Άρθρο 24 παρ. 1	Κοινή υπουργική απόφαση	Υπουργείο Εσωτερικών	Καθορισμός των ειδικότερων όρων, των προϋποθέσεων και των τεχνικών λεπτομερειών της λειτουργίας των Βάσεων Δεδομένων ΟΚοιΠ που τηρεί η Διεύθυνση ΟΚοιΠ και Κοινωφελών Φορέων ή/και της διασύνδεσής τους, των επιμέρους κατηγοριών των Κοινωφελών Φορέων, καθώς και των διαδικτυακών τόπων. Ρύθμιση των ειδικότερων θεμάτων για τη σύσταση και οργάνωση της προβλεπόμενης στην παρ. 1 του άρθρου 4 Διεύθυνσης ΟΚοιΠ και Κοινωφελών Φορέων.	-
	Άρθρο 24 παρ. 2	Κοινή υπουργική απόφαση	Υπουργείο Εσωτερικών	Αναπροσαρμογή του ποσού των	-

			παραβόλων του παρόντος.	
Άρθρο 24 παρ. 3	Κοινή υπουργική απόφαση	Υπουργείο Εσωτερικών	Δημιουργία ειδικής εφαρμογής για την εγγραφή εθελοντών σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 12 και ορισμός των ειδικότερων όρων αναγγελίας των εθελοντών στο πληροφοριακό σύστημα ΕΡΓΑΝΗ από τον Φορέα Παροχής Εθελοντικής Απασχόλησης.	-
Άρθρο 23	Κοινή υπουργική απόφαση	Υπουργεία Οικονομικών και Εσωτερικών	Εξειδίκευση των αυτοκινήτων των ΟΚΟΙΠ και των Οινωφελών Ιδρυμάτων τα οποία απαλλάσσονται από τα τέλη κυκλοφορίας.	-

Η. Έκθεση εφαρμογής της ρύθμισης

Ανάγκη σύστασης νέου νομικού προσώπου, ανώνυμης εταιρίας ή δημόσιας υπηρεσίας	
33.	Ποιες διατάξεις της αξιολογούμενης ρύθμισης προβλέπουν τη σύσταση νέου νομικού προσώπου, ανώνυμης εταιρίας ή δημόσιας υπηρεσίας; Άρθρο 4: Σύσταση Διεύθυνσης ΟΚΟΙΠ και Κοινωφελών Φορέων στο Υπουργείο Εσωτερικών.
34.	Γιατί προτείνεται η σύσταση αυτού του νέου οργάνου και δεν επαρκούν οι υφιστάμενες διοικητικές δομές για να επιτευχθεί ο στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης; Για την ενιαία ρύθμιση και εποπτεία των ΟΚΟΙΠ και των Κοινωφελών Φορέων.
35.	Χρόνος έναρξης λειτουργίας του νέου οργάνου
	-
36.	Έχει γίνει η σχετική οικονομοτεχνική μελέτη αναφορικά με τη σύσταση του νέου οργάνου; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐

	Εάν ΝΑΙ, να επισυναφθεί ηλεκτρονικά.
	-
	Στοιχεία νέου νομικού προσώπου, ανώνυμης εταιρίας ή δημόσιας υπηρεσίας
37.	Επωνυμία ή ονομασία και νομική μορφή
	Διεύθυνση ΟΚοιΠ και Κοινοφελών Φορέων του Υπουργείου Εσωτερικών.
38.	Χώρος λειτουργίας του νέου οργάνου
	-
39.	Διασφάλιση επαρκούς υλικοτεχνικού & ηλεκτρονικού εξοπλισμού
	-
40.	Τρόπος στελέχωσης του νέου οργάνου
	Θα ρυθμιστεί με υπουργική απόφαση.

Αθήνα, ...2021

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΙΚΡΑΜΜΕΝΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ	ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ – ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ	ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ	ΥΓΕΙΑΣ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ	ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ
ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ	ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ – ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΛΙΒΑΝΟΣ**

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

**Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

**Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ**

**Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ**

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ**

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ**

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ
του Υπουργείου Εσωτερικών
με τίτλο
«Οργανώσεις Κοινωνίας Πολιτών, εθελοντική απασχόληση και λοιπές διατάξεις»

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	
ΜΕΡΟΣ Α΄ : ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΠΟΛΙΤΩΝ – ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΙΣ ΦΟΡΕΙΣ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ : ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ - ΣΚΟΠΟΣ - ΟΡΙΣΜΟΙ	
1	Σκοπός
2	Αντικείμενο
3	Πεδίο εφαρμογής
4	Ορισμοί
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ : ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΚοιΠ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΦΕΛΩΝ ΦΟΡΕΩΝ - ΕΙΔΙΚΟ ΜΗΤΡΩΟ	
5	Σύσταση Διεύθυνσης ΟΚοιΠ και Κοινοφελών Φορέων
6	Διαδικασία καταχώρησης στη Δημόσια Βάση Δεδομένων ΟΚοιΠ
7	Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ - Προϋποθέσεις εγγραφής
8	Δικαιολογητικά εγγραφής και ανανέωσης εγγραφής στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ
9	Λειτουργία και δημοσιότητα των βάσεων δεδομένων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ : ΚΡΑΤΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΦΕΛΩΝ ΦΟΡΕΩΝ	
10	Χρηματοδότηση κοινοφελών φορέων
11	Υποχρεώσεις των εγγεγραμμένων ΟΚοιΠ
12	Κυρώσεις
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ : ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	
13	Εθελοντική απασχόληση
14	Υποχρεώσεις και άλλες διατάξεις
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ : ΕΛΕΓΧΟΣ ΟΚοιΠ	
15	Χρηματοοικονομικές καταστάσεις και έλεγχος
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ : ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΚΙΝΗΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΦΕΛΟΥΣ ΔΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΚοιΠ	
16	Δωρεές προς τα κοινοφελή ιδρύματα και τις εγγεγραμμένες ΟΚοιΠ – Τροποποίηση άρθρου 19 του ν. 4172/2013
17	Μη υπολογισμός τεκμαρτού εισοδήματος για τα παραχωρούντα ακίνητα σε κοινοφελή ιδρύματα και ΟΚοιΠ - Τροποποίηση άρθρου 39 του ν. 4172/2013
18	Έκπτωση δαπανών για τον προσδιορισμό του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα των νομικών προσώπων της περ. γ΄ του άρθρου 45 - Αντικατάσταση παρ. 8 άρθρου 47 του ν. 4172/2013
19	Απαλλαγή από τον ΕΝΦΙΑ – Τροποποίηση του άρθρου 3 του ν. 4223/2013
20	Αντικατάσταση παρ. 3 άρθρου 89 του Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών Δωρεών
21	Απαλλαγές από τον ΦΠΑ στο εσωτερικό της χώρας - Αντικατάσταση περ. ιη΄ παρ. 1 άρθρου 22 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας
22	Απαλλαγή των εγγεγραμμένων ΟΚοιΠ από τον ειδικό φόρο ακινήτων - Αντικατάσταση περ. ε΄ παρ. 3 άρθρου 15 του ν. 3091/2002

23	Απαλλαγή από τα τέλη κυκλοφορίας οχημάτων ειδικής χρήσης κοινωφελών ιδρυμάτων και ΟΚοιΠ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄ : ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
24	Εξουσιοδοτικές διατάξεις
25	Μεταβατική διάταξη
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄: ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ	
26	Έναρξη ισχύος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ - ΣΚΟΠΟΣ – ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος είναι η ενιαία ρύθμιση θεμάτων που αφορούν α) στην καταχώρηση, εγγραφή και χρηματοδότηση των εθελοντικών οργανώσεων που έχουν συσταθεί και λειτουργούν στην Ελλάδα ως σωματεία ή αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες με κοινωφελή σκοπό, με απώτερο στόχο τη διασφάλιση της ακεραιότητας, της διαφάνειας, της χρηστής διαχείρισης και της λογοδοσίας αυτών και β) στην εθελοντική απασχόληση εντός ή εκτός Ελλάδος που παρέχεται, άνευ οικονομικού ή άλλου υλικού ανταλλάγματος.

Άρθρο 2

Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος αποτελούν η δημιουργία δημόσιας βάσης δεδομένων και ειδικού μητρώου οργανώσεων κοινωνίας των πολιτών στο Υπουργείο Εσωτερικών, οι προϋποθέσεις παροχής κρατικής χρηματοδότησης των κοινωφελών φορέων, οι προϋποθέσεις παροχής εθελοντικής απασχόλησης, καθώς και η θέσπιση φορολογικών κινήτρων για δωρεές υπέρ κοινωφελών σκοπών και κοινωφελών φορέων.

Άρθρο 3

Πεδίο εφαρμογής

Οι ρυθμίσεις του παρόντος έχουν εφαρμογή στις Οργανώσεις Κοινωνίας Πολιτών (ΟΚοιΠ) και στους κοινωφελείς φορείς, που εμπίπτουν στους ορισμούς των περ. α΄ και β΄ του άρθρου 4.

Άρθρο 4

Ορισμοί

1. Για την εφαρμογή του παρόντος, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α. Οργάνωση Κοινωνίας Πολιτών (ΟΚοιΠ): η εθελοντική οργάνωση προσώπων με νομική προσωπικότητα που έχει συσταθεί και λειτουργεί στην Ελλάδα ως σωματείο ή αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία, με κοινωφελή σκοπό, είναι ανεξάρτητη από κράτη ή κυβερνήσεις, την τοπική αυτοδιοίκηση, τους δημόσιους

οργανισμούς δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, τους εμπορικούς, συνδικαλιστικούς και επαγγελματικούς οργανισμούς και ενώσεις, τις πολιτικές οργανώσεις και τα πολιτικά κόμματα. Η ανεξαρτησία αυτή προσδιορίζεται από τη μη συμμετοχή οιοδήποτε νομικού προσώπου που ανήκει στον δημόσιο τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), στη σύνθεση των οργάνων διοίκησής τους και των γενικών συνελεύσεών τους.

β. Κοινωφελής φορέας: η Οργάνωση Κοινωνίας Πολιτών (ΟΚοιΠ) της περ. α', η επιτροπή εράνου του άρθρου 122 Α.Κ., το κοινωφελές ίδρυμα του ν. 4182/2013 (Α' 185) και το κοινωφελές ίδρυμα που έχει συσταθεί με ειδικό νόμο.

γ. Δημόσια Βάση Δεδομένων ΟΚοιΠ: η βάση δεδομένων που τηρείται στο Υπουργείο Εσωτερικών, στην οποία καταχωρούνται οι ΟΚοιΠ σύμφωνα με τους όρους καταχώρησης, όπως ορίζονται στο άρθρο 6.

δ. Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ: η βάση δεδομένων που τηρείται στο Υπουργείο Εσωτερικών, στην οποία εγγράφονται μόνο οι ΟΚοιΠ που πληρούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις εγγραφής, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 7.

ε. Εγγεγραμμένη ΟΚοιΠ: η ΟΚοιΠ που έχει εγγραφεί στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του παρόντος.

στ. Βάσεις δεδομένων: τα αρχεία δεδομένων της Δημόσιας Βάσης Δεδομένων ΟΚοιΠ και του Ειδικού Μητρώου ΟΚοιΠ.

ζ. Εποπτεύουσα Αρχή: το Υπουργείο Εσωτερικών.

η. Εθελοντής: το φυσικό πρόσωπο που κατοικεί ή διαμένει στην Ελλάδα και παρέχει εθελοντική απασχόληση σε ατομική βάση ή συλλογικά στο πλαίσιο δράσης ενός Φορέα Παροχής Εθελοντικής Απασχόλησης.

θ. Εθελοντισμός: η οικειοθελής δέσμευση του εθελοντή για προσφορά εργασίας προς όφελος του κοινωνικού συνόλου άνευ αμοιβής, οικονομικού ή άλλου υλικού ανταλλάγματος.

ι. Φορείς Παροχής Εθελοντικής Απασχόλησης: οι κοινωφελείς φορείς, καθώς και οι κρατικοί φορείς, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δευτέρου βαθμού και τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου του δημοσίου τομέα, στα οποία παρέχεται η εθελοντική απασχόληση.

ια. Κρατική χρηματοδότηση: η ολική ή μερική χρηματοδότηση κοινωφελούς φορέα με σκοπό την υλοποίηση συγκεκριμένου προγράμματος, ή η επιχορήγηση κοινωφελούς φορέα για την υλοποίηση των όσων αναφέρονται γενικώς στους σκοπούς του κοινωφελούς φορέα, ή η οικονομική ή εις είδος ενίσχυση του κοινωφελούς φορέα από φορείς του δημοσίου τομέα, όπως προσδιορίζεται στο άρθρο 14 της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014, καθώς και από κάθε κοινωφελή φορέα που έλαβε καθ' οιονδήποτε τρόπο χρηματοδότηση ή επιχορήγηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό. Για τους σκοπούς του παρόντος δεν λογίζεται ως κρατική χρηματοδότηση η χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ, την Ε.Ε. και διεθνείς οργανισμούς.

ιβ. Χρηματοδοτούμενο πρόγραμμα: πρόγραμμα που υλοποιείται με μερική ή ολική κρατική χρηματοδότηση από κοινωφελή φορέα, ή από κοινοπραξία στην οποία συμμετέχει κοινωφελής φορέας.

2. Ο όρος «Μη Κυβερνητική Οργάνωση» (ΜΚΟ) σε υφιστάμενες διατάξεις νόμων νοείται ταυτόσημος με τον όρο «Οργάνωση Κοινωνίας Πολιτών» (ΟΚοιΠ), όπως αυτός ορίζεται στην περ. α) της παρ. 1.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΚοιΠ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΦΕΛΩΝ ΦΟΡΕΩΝ-ΕΙΔΙΚΟ ΜΗΤΡΩΟ

Άρθρο 5

Σύσταση Διεύθυνσης ΟΚοιΠ και Κοινωφελών Φορέων

1. Με προεδρικό διάταγμα σύμφωνα με το άρθρο 20 του ν. 4622/2019 (Α' 133) συστήνεται στο Υπουργείο Εσωτερικών Διεύθυνση ΟΚοιΠ και Κοινοφελών Φορέων η οποία έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα για:
 - α. την άμεση, κατά χρονική ακολουθία, λήψη και αποθήκευση των δεδομένων που διαβιβάζονται, την οργάνωση και εποπτεία των βάσεων δεδομένων, καθώς και των σχετικών διαδικτυακών τόπων όπου υπάρχει δημόσια πρόσβαση στις βάσεις δεδομένων,
 - β. την κανονική, συνεχή και ασφαλή λειτουργία του πληροφοριακού συστήματος των βάσεων δεδομένων,
 - γ. την αρχική καταχώρηση στη Δημόσια Βάση Δεδομένων ΟΚοιΠ, την αρχική εγγραφή και την ανανέωση στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ,
 - δ. κάθε μεταγενέστερη μεταβολή ή διαγραφή υφιστάμενων καταχωρήσεων ή εγγραφών στις Βάσεις Δεδομένων,
 - ε. τον έλεγχο τήρησης των υποχρεώσεων των άρθρων 6 έως 9,
 - στ. τη διασύνδεση της Δημόσιας Βάσης Δεδομένων ΟΚοιΠ και του Ειδικού Μητρώου ΟΚοιΠ μεταξύ τους, ούτως ώστε οι εγγεγραμμένες στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ να εμφανίζονται και στις δύο βάσεις δεδομένων και
 - ζ. την κατάρτιση, παρακολούθηση και αξιολόγηση σχεδίου δράσης αναφορικά με τις ΟΚοιΠ και την εθελοντική απασχόληση.
 Η Διεύθυνση ΟΚοιΠ και Κοινοφελών Φορέων είναι υποχρεωμένη να καταχωρήσει στη Δημόσια Βάση Δεδομένων ΟΚοιΠ και να εγγράψει στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ τις ΟΚοιΠ που πληρούν τα τυπικά κριτήρια καταχώρησης ή εγγραφής κατά τον παρόντα, καθώς και τους κοινοφελείς φορείς που αναφέρονται στις παρ. 3 και 4 του άρθρου 7.
2. Οι βάσεις δεδομένων μπορούν να διασυνδεθούν ηλεκτρονικά με το Μητρώο Κοινοφελών Περιουσιών του άρθρου 12 του ν. 4182/2013 (Α' 185) και με άλλα ειδικά μητρώα και αρχεία δημόσιων υπηρεσιών και περιλαμβάνουν το γενικό ευρετήριο, τον φάκελο και τη μερίδα των κοινοφελών φορέων. Ο φάκελος και η μερίδα καταρτίζονται και τηρούνται ξεχωριστά για κάθε κοινοφελή φορέα.
3. Στο μέτρο που πραγματοποιείται στις βάσεις δεδομένων επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η Διεύθυνση ΟΚοιΠ και Κοινοφελών Φορέων αποτελεί τον υπεύθυνο επεξεργασίας, σύμφωνα με τον ν. 4624/2019 (Α' 137).

Άρθρο 6

Διαδικασία καταχώρησης στη Δημόσια Βάση Δεδομένων ΟΚοιΠ

1. Για την αρχική καταχώρηση μίας ΟΚοιΠ στη Δημόσια Βάση Δεδομένων ΟΚοιΠ απαιτείται η υποβολή ηλεκτρονικής αίτησης στη Διεύθυνση ΟΚοιΠ και Κοινοφελών Φορέων μαζί με τα ακόλουθα δικαιολογητικά:
 - α. Συστατική πράξη, καταστατικό έγγραφο και τυχόν τροποποιήσεις, νομίμως εγγεγραμμένες και δημοσιευμένες στα βιβλία των αρμοδίων κατά περίπτωση υπηρεσιών, σχετικά πιστοποιητικά εγγραφής και δημοσιότητας και σχετικές δικαστικές αποφάσεις και προσωρινές διαταγές,
 - β. κατάλογο των οργάνων διοίκησης της ΟΚοιΠ,
 - γ. αριθμό φορολογικού μητρώου,
 - δ. χρηματοοικονομικές καταστάσεις της τελευταίας χρήσης της ΟΚοιΠ, για όσες ΟΚοιΠ έχουν συσταθεί και λειτουργήσει, τουλάχιστον από το προηγούμενο, πριν την εγγραφή τους, έτος,
 - ε. υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου της ότι πληροί τα ουσιαστικά κριτήρια και την προϋπόθεση ανεξαρτησίας της περ. α' του άρθρου 4,
 - στ. παράβολο υπέρ του Δημοσίου ποσού είκοσι (20) ευρώ.

2. Η Διεύθυνση ΟΚοιΠ και Κοινωφελών Φορέων, αφού ελέγξει τα υποβληθέντα δικαιολογητικά, μπορεί να ζητήσει διευκρινίσεις, υποβολή συμπληρωματικών δικαιολογητικών ή προσκόμιση των πρωτοτύπων εγγράφων.
3. Οι ΟΚοιΠ υποχρεούνται να αποστέλλουν ηλεκτρονικά στη Διεύθυνση ΟΚοιΠ και Κοινωφελών Φορέων οποιαδήποτε μεταβολή των ανωτέρω στοιχείων.
4. Η Διεύθυνση ΟΚοιΠ και Κοινωφελών Φορέων προβαίνει στην καταχώρηση στη Δημόσια Βάση Δεδομένων ΟΚοιΠ της ΟΚοιΠ ή των σχετικών μεταβολών.
5. Τα οριζόμενα στα άρθρα 21 και 22 εφαρμόζονται και για όλες τις Οργανώσεις Κοινωνίας Πολιτών (ΟΚοιΠ), υπό την προϋπόθεση ότι είναι καταχωρημένες στη Δημόσια Βάση Δεδομένων ΟΚοιΠ.

Άρθρο 7

Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ - Προϋποθέσεις εγγραφής

1. Το Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ χωρίζεται στις ακόλουθες υποομάδες: α) Υγεία, Κοινωνική Αλληλεγγύη και Πρόνοια, β) Περιβάλλον, Πολιτική Προστασία, Ποιότητα Ζωής, γ) Δικαιώματα του Ανθρώπου, Δικαιοσύνη, Διακυβέρνηση, δ) Παιδεία, Έρευνα, Πολιτισμός, ε) Καταναλωτής και στ) Διεθνής Ανθρωπιστική και Αναπτυξιακή Συνεργασία, Βιώσιμη Ανάπτυξη.
Δεν επιτρέπεται σε μια ΟΚοιΠ να είναι εγγεγραμμένη σε περισσότερες από τέσσερις υποομάδες.
2. Στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ εγγράφεται η ΟΚοιΠ που πληροί κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης τις κάτωθι προϋποθέσεις:
 - α. Έχει συσταθεί τουλάχιστον τρία (3) έτη πριν από την αίτηση εγγραφής της.
 - β. Πληροί τα ουσιαστικά κριτήρια και τις προϋποθέσεις ανεξαρτησίας της περ. α' του άρθρου 4.
 - γ. Δεν συνάπτει συμβάσεις οποιουδήποτε είδους με πρόσωπα που συμμετέχουν στα όργανα διοίκησής της ή μέλη ή εταίρους της που έχουν τον καταστατικό έλεγχο της, συζύγους, τέκνα και γονείς των ανωτέρω προσώπων, πλην συμβάσεων εξαρτημένης εργασίας με συνήθεις όρους και αποδοχές και σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 3% του συνόλου των εργαζομένων, καθώς και με εταιρείες τις οποίες αυτά τα πρόσωπα ελέγχουν, έναντι αμοιβής ή ανταλλάγματος επαχθούς για την ΟΚοιΠ, που αποτιμάται άνω των χιλίων (1.000) ευρώ ετησίως.
 - δ. Δεν λαμβάνει τακτική κρατική επιχορήγηση σε ποσοστό μεγαλύτερο του σαράντα τοις εκατό (40%) επί του προϋπολογισμού της για τη λειτουργία της ή δάνεια με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου.
3. Τα κοινωφελή ιδρύματα, που είναι εγγεγραμμένα στο Μητρώο Κοινωφελών Περιουσιών του άρθρου 12 του ν. 4182/2013 (Α' 185), δεν υπάγονται στις προϋποθέσεις της παρ. 2 του παρόντος και εγγράφονται αυτομάτως και χωρίς άλλη διατύπωση στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ, μη εφαρμοζομένου του άρθρου 8. Η Διεύθυνση ΟΚοιΠ και Κοινωφελών Φορέων είναι υπεύθυνη για την αυτεπάγγελτη καταχώρηση αυτών των κοινωφελών ιδρυμάτων στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ.
4. Οι επιτροπές εράνων του άρθρου 122 Α.Κ., τα κοινωφελή ιδρύματα του ν. 4182/2013 και τα κοινωφελή ιδρύματα που έχουν συσταθεί με ειδικό νόμο δεν υπάγονται στις προϋποθέσεις της παρ. 2 του παρόντος και εγγράφονται στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ μετά από αίτησή τους που υποβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 8.

Άρθρο 8

Διαδικασία εγγραφής και ανανέωσης εγγραφής στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ

1. Για την αρχική εγγραφή μίας ΟΚοιΠ στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ απαιτείται η υποβολή ηλεκτρονικής αίτησης στη Διεύθυνση ΟΚοιΠ και Κοινωφελών Φορέων μαζί με τα ακόλουθα δικαιολογητικά από τα οποία προκύπτει η πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 7:

α. Συστατική πράξη, καταστατικό έγγραφο και τυχόν τροποποιήσεις, νομίμως εγγεγραμμένες και δημοσιευμένες στα βιβλία των αρμοδίων κατά περίπτωση υπηρεσιών, σχετικά πιστοποιητικά εγγραφής και δημοσιότητας και σχετικές δικαστικές αποφάσεις και διαταγές.

β. Πρακτικά εκλογής και συγκρότησης διοικητικού συμβουλίου, διαχειριστών, νομίμων εκπροσώπων και λοιπών καταστατικών οργάνων ή σχετικές δικαστικές αποφάσεις και διαταγές.

γ. Πιστοποιητικό της αρμόδιας κατά περίπτωση υπηρεσίας για τη μη προσβολή της σύστασης, της εκλογής των οργάνων και της εκπροσώπησης της και σχετικές δικαστικές αποφάσεις και διαταγές.

δ. Βεβαίωση έναρξης εργασιών και τυχόν μεταβολές από την αρμόδια φορολογική αρχή.

ε. Αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας για κάθε νόμιμη χρήση σε ισχύ.

στ. Χρηματοοικονομικές καταστάσεις των δύο (2) τελευταίων ετών.

ζ. Έκθεση ελέγχου ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτικής εταιρείας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 9 του άρθρου 2 του ν. 4449/2017 (Α' 7), για την τελευταία χρήση, καθώς και για τις δύο προηγούμενες χρήσεις, εφόσον έχουν εκδοθεί.

η. Βεβαίωση ασφαλιστικής ενημερότητας σε ισχύ.

θ. Υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου της ότι πληροί τα ουσιαστικά κριτήρια και την προϋπόθεση ανεξαρτησίας της περ. α' του άρθρου 4 και της παρ. 2 του άρθρου 7.

ι. Παράβολο υπέρ του Δημοσίου ποσού διακοσίων (200) ευρώ.

2. Η Διεύθυνση ΟΚοιΠ και Κοινωφελών Φορέων αναζητεί αυτεπαγγέλτως πιστοποιητικό ποινικού μητρώου για δικαστική χρήση από το οποίο να προκύπτει ότι κανένα μέλος από τα όργανα διοίκησης της εγγεγραμμένης ΟΚοιΠ δεν έχει καταδικαστεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση για κακούργημα και σε οποιαδήποτε ποινή για κλοπή, υπεξαίρεση, απάτη, εκβίαση, πλαστογραφία, πλαστογραφία πιστοποιητικών, δωροδοκία, απιστία, παράβαση καθήκοντος, συκοφαντική δυσφήμιση, τρομοκρατικά εγκλήματα ή εγκλήματα που σχετίζονται με τρομοκρατικές δραστηριότητες, νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, εγκλήματα σχετικά με την εμπορία και τη διακίνηση ναρκωτικών, εγκλήματα που αφορούν τα όπλα, καθώς και για οποιοδήποτε έγκλημα κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή έγκλημα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής.

3. Η Διεύθυνση ΟΚοιΠ και Κοινωφελών Φορέων, αφού ελέγξει τα υποβληθέντα δικαιολογητικά, μπορεί να ζητήσει διευκρινίσεις, υποβολή συμπληρωματικών δικαιολογητικών ή προσκόμιση των πρωτοτύπων εγγράφων. Σε περίπτωση που πληρούνται οι προϋποθέσεις εγγραφής και έχουν προσκομισθεί τα σχετικά δικαιολογητικά, η Διεύθυνση ΟΚοιΠ και Κοινωφελών Φορέων προβαίνει υποχρεωτικά στην εγγραφή της ΟΚοιΠ ή στην ανανέωση εγγραφής της εγγεγραμμένης ΟΚοιΠ στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ. Σε περίπτωση απόρριψης αίτησης για εγγραφή ή ανανέωση εγγραφής στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ, η Διεύθυνση ΟΚοιΠ και Κοινωφελών Φορέων ενημερώνει εγγράφως και αιτιολογημένα την αιτούσα.

4. Τα όργανα διοίκησης της εγγεγραμμένης ΟΚοιΠ υποχρεούνται να ενημερώνουν εντός έξι (6) μηνών τη Διεύθυνση ΟΚοιΠ και Κοινωφελών Φορέων για κάθε μεταβολή των περ. α' έως θ' της παρ. 1, καθώς και για κάθε αμετάκλητη καταδίκη μέλους των οργάνων διοίκησής της, όπως προβλέπεται στην παρ. 2. Η παραβίαση της υποχρέωσης αυτής επισύρει τις συνέπειες και κυρώσεις του άρθρου 12. Στοιχεία που δεν έχουν αναγγελθεί έγκαιρα δεν αντισταθούν ενάντι του Δημοσίου ή τρίτων.

5. Για την ετήσια ανανέωση εγγραφής τα όργανα διοίκησης της εγγεγραμμένης ΟΚοιΠ υποχρεούνται να αποστείλουν ηλεκτρονικά την αίτηση και τα δικαιολογητικά των περ. ε' έως η' της παρ. 1, καθώς και τυχόν μεταβολές των δικαιολογητικών των περ. α' έως δ'. Εάν τα πιστοποιητικά των περ. α' έως δ' της παρ. 1 δεν έχουν μεταβληθεί, κατατίθεται υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) του νομίμου

εκπροσώπου της στην οποία αναγράφεται ότι δεν επήλθε μεταβολή. Η ετήσια αίτηση ανανέωσης εγγραφής συνοδεύεται από παράβολο υπέρ του Δημοσίου ποσού πενήντα (50) ευρώ.

Άρθρο 9

Λειτουργία και δημοσιότητα των βάσεων δεδομένων

1. Η Δημόσια Βάση Δεδομένων ΟΚοιΠ απαρτίζεται από το ευρετήριο ΟΚοιΠ και τη μερίδα που τηρείται ξεχωριστά για κάθε ΟΚοιΠ και περιλαμβάνει τα δικαιολογητικά του άρθρου 6, καθώς και πιστοποιήσεις αρμοδίων Αρχών.
 2. Το Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ απαρτίζεται από το ευρετήριο εγγεγραμμένων ΟΚοιΠ και τη μερίδα που τηρείται ξεχωριστά για κάθε εγγεγραμμένη ΟΚοιΠ και περιλαμβάνει τα δικαιολογητικά του άρθρου 8, καθώς και τις πιστοποιήσεις αρμοδίων Αρχών.
 3. Κάθε καταχώρηση ή εγγραφή στις βάσεις δεδομένων υπόκειται σε διόρθωση, εφόσον είναι εσφαλμένη, και σε μεταβολή, εφόσον τα νομικά γεγονότα, οι δηλώσεις, τα έγγραφα και τα λοιπά στοιχεία που έχουν καταχωρηθεί ή δικαιολογούν τις καταχωρήσεις έχουν μεταβληθεί. Η διόρθωση και η μεταβολή πραγματοποιούνται είτε αυτεπαγγέλτως από τη Διεύθυνση ΟΚοιΠ και Κοινωφελών Φορέων, είτε μετά από αίτηση της ΟΚοιΠ ή οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον.
 4. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στον διαδικτυακό τόπο των βάσεων δεδομένων και είναι ελεύθερα προσβάσιμες στους πολίτες είναι η επωνυμία του φορέα, τα στοιχεία επικοινωνίας, η συστατική πράξη με τις μεταβολές της και ο κατάλογος των οργάνων διοίκησης, με την επιφύλαξη του ν. 4624/2019 (Α' 137) περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται το άρθρο 5 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45) ως προς το δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα.
- Τα ευρετήρια των παρ. 1 και 2 του παρόντος δύνανται να παρέχουν πληροφορίες για τις ΟΚοιΠ σε εθνικό, περιφερειακό, δημοτικό και τοπικό επίπεδο με βάση τη χωρική τους εμβέλεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΚΡΑΤΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΦΕΛΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

Άρθρο 10

Χρηματοδότηση κοινωφελών φορέων

Οι κοινωφελείς φορείς δύνανται να λάβουν κρατική χρηματοδότηση: α) έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ, υπό την προϋπόθεση ότι είναι εγγεγραμμένοι στη Δημόσια Βάση Δεδομένων ΟΚοιΠ του άρθρου 6 και β) άνευ οποιουδήποτε περιορισμού ποσού, υπό την προϋπόθεση ότι είναι εγγεγραμμένοι στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ του άρθρου 7 (Εγγεγραμμένες ΟΚοιΠ).

Άρθρο 11

Υποχρεώσεις των Εγγεγραμμένων ΟΚοιΠ

1. Οι φορείς που είναι εγγεγραμμένοι στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ οφείλουν να τηρούν τις αρχές:
 - α. της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης που εξειδικεύεται στις αρχές της οικονομικότητας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας,
 - β. της υπευθυνότητας και της λογοδοσίας,

γ. της διαφάνειας και

δ. της ειλικρίνειας,

όπως προσδιορίζονται, κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 33 του ν. 4270/2014 (Α' 143), καθώς και να τηρούν τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν με την εγγραφή τους στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ.

2. Για κάθε κρατική χρηματοδότηση, οι εγγεγραμμένες ΟΚοιΠ οφείλουν να υποβάλουν στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ:

α. τα στοιχεία του φορέα της χρηματοδότησης,

β. τον προϋπολογισμό και απολογισμό για κάθε χρηματοδοτούμενο Πρόγραμμα.

3. Σε περίπτωση χρηματοδότησης από τον κρατικό προϋπολογισμό, η Εγγεγραμμένη ΟΚοιΠ τηρεί ιδιαίτερη λογιστική μερίδα και ιδιαίτερο προϋπολογισμό και απολογισμό για κάθε Χρηματοδοτούμενο Πρόγραμμα.

4. Κάθε εγγεγραμμένη ΟΚοιΠ που λαμβάνει κρατική χρηματοδότηση υποχρεούται να τηρεί ειδικό τραπεζικό λογαριασμό αποκλειστικά για τον σκοπό του συγκεκριμένου χρηματοδοτούμενου προγράμματος σε πιστωτικό ίδρυμα της επιλογής της στην Ελλάδα.

5. Τις αρχές της παρ. 1 οφείλουν να τηρούν και οι καταχωρημένες στη Δημόσια Βάση Δεδομένων ΟΚοιΠ.

Άρθρο 12

Κυρώσεις

1. Σε περίπτωση μη τήρησης από τις εγγεγραμμένες ΟΚοιΠ των υποχρεώσεων των άρθρων 7, 8 και 11, η Διεύθυνση ΟΚοιΠ και Κοινοφελών Φορέων αποστέλλει αμελλητί στον παραβάτη γραπτή πρόσκληση, προκειμένου να προβεί σε κάθε δέουσα ενέργεια για την άρση της παράβασης και τη συμμόρφωσή του με τις προβλεπόμενες από τον παρόντα νόμο υποχρεώσεις εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της πρόσκλησης.

2. Σε περίπτωση παρέλευσης άπρακτης της ανωτέρω προθεσμίας, η Διεύθυνση ΟΚοιΠ και Κοινοφελών Φορέων θέτει τον παραβάτη σε καθεστώς αναστολής της εφαρμογής των άρθρων 10, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22 και 23, διάρκειας ενός (1) έτους και το αναφέρει ρητώς στον διαδικτυακό τόπο του Ειδικού Μητρώου ΟΚοιΠ. Αν μετά το πέρας της αναστολής η εγγεγραμμένη ΟΚοιΠ εξακολουθεί να μη συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις της, η Διεύθυνση ΟΚοιΠ και Κοινοφελών Φορέων προβαίνει στην άμεση διαγραφή του παραβάτη από το Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ και ενημερώνει σχετικά τον παραβάτη, τη Δημόσια Βάση Δεδομένων ΟΚοιΠ, κάθε φορέα από τον οποίο ο παραβάτης λαμβάνει κρατική χρηματοδότηση και κάθε άλλο αρμόδιο φορέα.

3. Η διαγραφή της εγγεγραμμένης ΟΚοιΠ από το Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ συνεπάγεται την αυτοδίκαιη αναστολή της κρατικής χρηματοδότησης, περιλαμβανομένης και της υλοποίησης χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων και την οριστική απώλεια του καθεστώτος των άρθρων 10, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22 και 23. Τυχόν αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντα ποσά, ή ποσά καταλογιζόμενα ως φορολογικές υποχρεώσεις, λόγω της αυτοδίκαιης απώλειας των ευμενών ρυθμίσεων των άρθρων 10, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22 και 23 που επιφυλάσσονται στις εγγεγραμμένες ΟΚοιΠ που δεν συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις τους υπό τον παρόντα νόμο, βεβαιώνονται και εισπράττονται από το Δημόσιο κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν.δ. 356/1974, Α' 90).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Άρθρο 13

Εθελοντική απασχόληση

1. Η εθελοντική απασχόληση περιλαμβάνει την προσφορά εργασίας ή υπηρεσιών σε δράσεις, έργα ή προγράμματα Φορέων Παροχής Εθελοντικής Απασχόλησης από εθελοντές άνευ οικονομικού ή άλλου υλικού ανταλλάγματος. Χρηματικές παροχές προς εθελοντές αποκλειστικά για κάλυψη οδοιπορικών ή εξόδων διαμονής και διατροφής, το ύψος των οποίων είναι σε άμεση σχέση με την εθελοντική τους απασχόληση ή παροχές προς αυτούς ειδών εξοπλισμού, ειδών διατροφής ή δωρεάν υπηρεσιών μετάβασης, διαμονής και διατροφής για τον ίδιο λόγο, δεν αποτελούν αντάλλαγμα για την εθελοντική απασχόληση.
2. Δεν αποτελεί εθελοντική απασχόληση η απασχόληση σε προγράμματα Φορέων Παροχής Εθελοντικής Απασχόλησης που προβλέπεται ως υποχρεωτική από τον νόμο ή δικαστική απόφαση. Ως εθελοντική απασχόληση δεν νοείται η παροχή απασχόλησης από πρόσωπο το οποίο τελεί σε εργασιακή σχέση με εργοδότη ο οποίος είναι μέλος της Διοίκησης της ΟΚοιΠ προς την οποία παρέχεται η εθελοντική απασχόληση, σε χώρους ή σε διαδικασίες λειτουργίας εταιρείας ή επιχείρησης που ανήκει στον εργοδότη ή στον σύζυγό του ή συμβιώντα υπό την έννοια του άρθρου 1 του ν. 4354/2015 (Α' 181) ή σε ε συγγενείς α' βαθμού.
4. Η εθελοντική απασχόληση δεν συνιστά υπακτέα στην ασφάλιση απασχόληση.
5. Η εθελοντική απασχόληση δεν συνιστά μορφή εξαρτημένης εργασίας και δεν εφαρμόζονται σε αυτή οι διατάξεις του εργατικού δικαίου, με την επιφύλαξη της παρ. 1 του άρθρου 14.

Άρθρο 14

Υποχρεώσεις και άλλες διατάξεις

1. Ο Φορέας Παροχής Εθελοντικής Απασχόλησης υποχρεούται να λαμβάνει, για την προσφορά του, με ευθύνη του, όλα τα μέτρα για την προστασία των απασχολούμενων, να τηρεί κατ' αναλογία όλες τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας που αφορούν στην παροχή μέσων ατομικής προστασίας με βάση τη φύση της απασχόλησης, την τήρηση ωραρίου και τα μέτρα υγειονομικής ασφάλειας.
2. Ο Φορέας Παροχής Εθελοντικής Απασχόλησης:
 - α. Υποχρεούται να αναγγέλλει τους εθελοντές στην ειδική εφαρμογή του πληροφοριακού συστήματος καταγραφής εργαζομένων ΕΡΓΑΝΗ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.
 - β. Ευθύνεται αποκλειστικά για τυχόν ζημιές που προξενεί ο εθελοντής από αμέλεια κατά την παροχή της εθελοντικής του απασχόλησης στον Φορέα Παροχής Εθελοντικής Απασχόλησης, σύμφωνα με τα άρθρα 922 και 334 ΑΚ, με εξαίρεση την περίπτωση που ο εθελοντής ενεργεί αυτοβούλως και κατά παράβαση των εντολών του Φορέα Παροχής Εθελοντικής Απασχόλησης.
 - β. Καλύπτει ιατροφαρμακευτικές και νοσοκομειακές δαπάνες έως του ποσού των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ ετησίως για ατύχημα ή ασθένεια του εθελοντή που τελεί σε αιτιώδη συνάφεια με την εθελοντική απασχόλησή του στον Φορέα Παροχής Εθελοντικής Απασχόλησης, σε περίπτωση που ο εθελοντής στερείται άλλου τύπου δημόσιας ή ιδιωτικής ασφαλιστικής κάλυψης, υπό την προϋπόθεση εθελοντικής απασχόλησης με ελάχιστο χρόνο απασχόλησης δέκα (10) ώρες μηνιαίως.
 - γ. Σε περίπτωση που ο εθελοντής απασχολείται στο εξωτερικό για χρονικό διάστημα έως εννέα (9) μηνών, ο Φορέας Παροχής Εθελοντικής Απασχόλησης αναλαμβάνει πλήρως τα έξοδα ταξιδιού, διαβίωσης, καταλύματος, επαναπατρισμού και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης του εθελοντή στο εξωτερικό, εκτός αντίθετης εγγράφου συμφωνίας.
3. Δαπάνες διαμονής, μετακίνησης, διατροφής ή άλλες δαπάνες που σχετίζονται με την εθελοντική απασχόληση του εθελοντή δύνανται να καλύπτονται από τον Φορέα Παροχής Εθελοντικής Απασχόλησης και εκπίπτουν από τα ακαθάριστα φορολογητέα έσοδα του.

Οι εκπυπτόμενες και μη δαπάνες καθορίζονται σύμφωνα με τα άρθρα 22, 22Α, 22Β και 23 του ν. 4172/2013 (Α' 167).

4. Δικηγόροι, συμβολαιογράφοι, μηχανικοί, αρχιτέκτονες, οικονομολόγοι και λογιστές δύνανται να παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε Φορείς Παροχής Εθελοντικής Απασχόλησης άνευ αμοιβής. Στην περίπτωση αυτή: α) οι δικηγόροι για την παράστασή τους σε δικαστήρια, απαλλάσσονται από την υποχρέωση της έκδοσης γραμματίου προείσπραξης δικηγορικής αμοιβής, β) οι μηχανικοί για κάθε είδους τεχνικές γενικά εργασίες και υπηρεσίες, όπως οι αναφερόμενες στο άρθρο 59 του ν.δ. 17.7/16.8.1923 και την παρ. 1 του άρθρου 1 του π.δ. 696/1974 (Α' 301) λαμβάνουν μηδενική νόμιμη ή συμβατική αμοιβή και απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (Τ.Ε.Ε.) των εισφορών και τα λοιπών δικαιωμάτων, όπως αυτά προβλέπονται στη νομοθεσία, είτε ως παρακρατούμενα από την αμοιβή τους, είτε ως καταβαλλόμενα στο Τ.Ε.Ε. ως δικαιούχο ή προς απόδοση σε τρίτους δικαιούχους. Η απαλλαγή αυτή ισχύει εφόσον γνωστοποιείται από τον μηχανικό στο Τ.Ε.Ε. η χωρίς αμοιβή παροχή της εργασίας και στη γνωστοποίηση αναφέρεται η ενεργός εγγραφή της ΟΚοιΠ, προς την οποία παρέχεται η υπηρεσία του μηχανικού, στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' **ΕΛΕΓΧΟΣ ΟΚοιΠ**

Άρθρο 15

Χρηματοοικονομικές καταστάσεις και έλεγχος

1. Όλες οι ΟΚοιΠ που έχουν εγγραφεί στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ συντάσσουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τον ν. 4308/2014 (Α' 251).
2. Την αποκλειστική ευθύνη σύνταξης και υπογραφής των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των υπόχρεων νομικών προσώπων της παρ. 1 φέρει η Διοίκησή τους, η οποία συντάσσει και εγκρίνει τις εν λόγω χρηματοοικονομικές καταστάσεις, έως τη 10^η Σεπτεμβρίου του επομένου έτους.
3. Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις των υπόχρεων νομικών προσώπων της παρ. 1 ελέγχονται από ορκωτούς ελεγκτές λογιστές του ν. 4449/2017 (Α' 7), οι οποίοι ορίζονται με τους αναπληρωτές τους από τη διοίκηση των υπόχρεων νομικών προσώπων της παρ. 1, μέχρι το τέλος Οκτωβρίου της χρήσεως που θα ελεγχθεί.
4. Η παρ. 1 ισχύει υποχρεωτικά, για ετήσιες χρήσεις που αρχίζουν από την 1η.1.2023. Τα νομικά πρόσωπα που ορίζονται στην παρ. 1, τα οποία δεν θα έχουν συντάξει, έως την 31η.12.2022 χρηματοοικονομικές καταστάσεις, διενεργούν υποχρεωτικά απογραφή των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεών τους και συντάσσουν τον πρώτο ισολογισμό έναρξης κατά την 31η.12.2022, βάσει όλων των στοιχείων που διαθέτουν. Η διαφορά μεταξύ των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων, λαμβανομένων υπόψη και τυχόν άλλων κονδυλίων των ιδίων κεφαλαίων που υπάρχουν στα λογιστικά αρχεία τους εκτός της κατά τα ανωτέρω απογραφής, καταχωρείται στα ίδια κεφάλαια.
5. Η απογραφή της παρ. 4 διενεργείται από Επιτροπή που συγκροτεί ο κάθε φορέας με απόφαση της διοίκησής του. Γενικά, η απογραφή γίνεται κατ' είδος στοιχείου και περιλαμβάνει ποσότητα και αξία κατά περίπτωση με βάση τις τιμές κόστους κτήσης. Τα ακίνητα δύνανται, κατά την κρίση των διοικήσεων, να απογραφούν στις εύλογες αξίες τους που θα προσδιοριστούν από ανεξάρτητους εκτιμητές. Τα λοιπά ενσώματα πάγια στοιχεία, απογράφονται στο αναπόσβεστο κόστος κτήσης που προσδιορίζεται με βάση τα στοιχεία της αξίας κτήσεως ή κατασκευής και της ωφέλιμης ζωής τους. Όταν τα λοιπά ενσώματα πάγια (εκτός από τα ακίνητα) έχουν αποκτηθεί πριν την 1η.1.2010, μπορούν να απογραφούν μονό ποσοτικά (μηδενική λογιστική αξία).

6. Με αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (ΕΛΤΕ), παρέχονται ερμηνευτικές οδηγίες και γνωματεύσεις, αναφορικά με τα θέματα που προκύπτουν κατά την εφαρμογή του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ **ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΚΙΝΗΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΦΕΛΟΥΣ ΔΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΚοιΠ**

Άρθρο 16

Δωρεές προς τα κοινωφελή ιδρύματα και τις εγγεγραμμένες ΟΚοιΠ – Τροποποίηση άρθρου 19 του ν. 4172/2013

Στο άρθρο 19 του ν. 4172/2013 (Α΄ 167), α) στην παρ. 1 προστίθενται τρίτο και τέταρτο εδάφιο, β) στην παρ. 2 αντικαθίστανται οι λέξεις «σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο» με τις λέξεις «σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 1» και το άρθρο 19 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 19

Μειώσεις φόρου για δωρεές

1. Το ποσό του φόρου μειώνεται κατά είκοσι τοις εκατό (20%) επί των ποσών δωρεών προς τους φορείς που ορίζονται στην απόφαση της επόμενης παραγράφου, εφόσον οι δωρεές υπερβαίνουν στη διάρκεια του φορολογικού έτους το ποσό των εκατό (100) ευρώ. Το συνολικό ποσό των δωρεών δεν μπορεί να υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%) του φορολογητέου εισοδήματος. Ειδικά για τις δωρεές προς τα κοινωφελή ιδρύματα και τις εγγεγραμμένες Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών, το ποσό του φόρου μειώνεται κατά σαράντα τοις εκατό (40%) επί των ποσών δωρεών προς τους φορείς αυτούς, εφόσον οι δωρεές υπερβαίνουν στη διάρκεια του φορολογικού έτους το ποσό των εκατό (100) ευρώ και τα ποσά των δωρεών κατατίθενται σε ειδικούς για τον σκοπό αυτό λογαριασμούς τραπεζών που λειτουργούν νόμιμα σε κράτος – μέλος της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. Το συνολικό ποσό των δωρεών στην περίπτωση αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει το σαράντα τοις εκατό (40%) του φορολογητέου εισοδήματος.
2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ορίζονται οι φορείς με έδρα την ημεδαπή ή άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. που αναγνωρίζονται για τον σκοπό του προσδιορισμού της μείωσης φόρου επί του ποσού των χορηγούμενων σε αυτούς δωρεών, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 1, εφόσον τα ποσά των δωρεών κατατίθενται σε ειδικούς για τον σκοπό αυτόν λογαριασμούς τραπεζών που λειτουργούν νόμιμα σε κράτος μέλος της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ.
3. Οι διατάξεις της παρ. 1 του παρόντος άρθρου έχουν εφαρμογή και για τις δωρεές που χορηγούνται σε δικαιούχους χρηματοδότησης, σύμφωνα με την περ. ε΄ της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3023/2002 (Α΄ 146), δηλαδή σε πολιτικά κόμματα ή συνασπισμούς κομμάτων ή υποψηφίους ή αιρετούς αντιπροσώπους της Βουλής των Ελλήνων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.
4. Το ποσό του φόρου μειώνεται κατά είκοσι τοις εκατό (20%) επί των δωρεών τροφίμων προς τους δωρεοδόχους της περ. β΄ της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 2859/2000 (Α΄ 248), προκειμένου να διανεμηθούν αποκλειστικά για την εξυπηρέτηση ή την ανακούφιση ευπαθών κοινωνικών ομάδων χωρίς αντάλλαγμα, εφόσον τα αγαθά αυτά δεν θέτουν σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία. Το συνολικό ποσό της μείωσης του φόρου εισοδήματος δεν μπορεί να υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%) του φορολογητέου εισοδήματος.».

Άρθρο 17

Μη υπολογισμός τεκμαρτού εισοδήματος για τα παραχωρούμενα ακίνητα σε κοινωφελή ιδρύματα και ΟΚοιΠ - Τροποποίηση άρθρου 39 του ν. 4172/2013

Στο άρθρο 39 του ν. 4172/2013 (Α' 167), α) στην παρ. 2 προστίθεται τελευταίο εδάφιο, β) οι περ. β' και γ' της παρ. 3 καταργούνται και το άρθρο 39 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 39

Εισόδημα από ακίνητη περιουσία

1. Ο όρος «εισόδημα από ακίνητη περιουσία» σημαίνει το εισόδημα, σε χρήμα ή σε είδος, που προκύπτει από την εκμίσθωση ή την ιδιοχρησιμοποίηση ή τη δωρεάν παραχώρηση χρήσης γης και ακινήτων. Ειδικότερα το εισόδημα αυτό προκύπτει από:

α) Εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση ή παραχώρηση χρήσης γης ή ακινήτων συμπεριλαμβανομένων των κτιρίων, κατασκευών και κάθε είδους εγκαταστάσεων και εξοπλισμούς τους.

β) Εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση ή παραχώρηση χρήσης μεταλλείων, λατομείων, δασικών και αγροτικών εκτάσεων στις οποίες περιλαμβάνονται λιβάδια, καλλιεργήσιμες γαίες, βοσκήσιμες γαίες, καθώς και κάθε είδους κατασκευές ή εγκαταστάσεις που είναι στην επιφάνεια του εδάφους ή κάτω από αυτή, όπως τα ιχθυοτροφεία, οι λίμνες, οι δεξαμενές, οι πηγές και τα φρέατα.

γ) Εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση ή παραχώρηση χρήσης από την παραχώρηση χώρου για την τοποθέτηση κάθε είδους διαφημιστικών επιγραφών.

δ) Εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση ή παραχώρηση χρήσης κοινόχρηστων χώρων σε ακίνητα.

2. Το εισόδημα σε είδος αποτιμάται στην αγοραία αξία. Το εισόδημα από ιδιοχρησιμοποίηση ή δωρεάν παραχώρηση τεκμαίρεται ότι συνίσταται στο τρία τοις εκατό (3%) της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου.

Κατ' εξαίρεση, το τεκμαρτό εισόδημα του προηγούμενου εδαφίου που αφορά δωρεάν παραχώρηση κατοικίας μέχρι διακόσια τετραγωνικά μέτρα (200 τ.μ.), προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ως κύρια κατοικία προς ανιόντες ή κατιόντες, καθώς και το τεκμαρτό εισόδημα που προκύπτει από τη δωρεάν παραχώρηση της χρήσης ακινήτων στο Ελληνικό Δημόσιο ή σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου απαλλάσσονται από το φόρο.

Ειδικά για τους ασκούντες ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα δεν υπολογίζεται τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοχρησιμοποίηση ή δωρεάν παραχώρηση προς ανιόντες, κατιόντες και συζύγους, αγροτικών εκτάσεων στις οποίες περιλαμβάνονται λιβάδια, καλλιεργήσιμες γαίες, βοσκήσιμες γαίες, και κάθε είδους κατασκευές ή εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται για την άσκηση της δραστηριότητας αυτής. Ειδικά για τη δωρεάν παραχώρηση χρήσης ακινήτων μέχρι τριακόσια τετραγωνικά μέτρα (300 τ.μ.) σε κοινωφελή ιδρύματα και τις εγγεγραμμένες Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών δεν υπολογίζεται τεκμαρτό εισόδημα για τον παραχωρούντα.

3. Οι ακόλουθες δαπάνες εκπίπτουν με τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α) Αν ο εκμισθωτής ή ο παραχωρών είναι φυσικό πρόσωπο εκπίπτει ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) για δαπάνες επισκευής, συντήρησης, ανακαίνισης ή άλλες πάγιες και λειτουργικές δαπάνες του ακινήτου.

β) [καταργείται]

γ) [καταργείται]

δ) Το μίσθωμα που καταβάλλεται στις περιπτώσεις υπεκμίσθωσης.

ε) Οι δαπάνες αντιπλημμυρικών έργων και έργων αποξήρανσης ελών σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%).

στ) Το ποσό της αποζημίωσης που καταβάλλει, βάσει νόμου, ο εκμισθωτής στο μισθωτή για τη λύση της μισθωτικής σχέσης του ακινήτου.

4. Τα εισοδήματα από την εκμίσθωση ακίνητης περιουσίας, τα οποία δεν έχουν εισπραχθεί από τον δικαιούχο, δεν συνυπολογίζονται στο συνολικό εισόδημά του, εφόσον έως την προθεσμία υποβολής της ετήσιας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, έχει εκδοθεί εις βάρος του μισθωτή διαταγή πληρωμής ή διαταγή απόδοσης χρήσης μίσθιου ή δικαστική απόφαση αποβολής ή επιδίκασης μισθωμάτων ή έχει ασκηθεί εναντίον του μισθωτή αγωγή αποβολής ή επιδίκασης μισθωμάτων. Τα εν λόγω εισοδήματα

φορολογούνται στο έτος και κατά το ποσό που αποδεδειγμένα εισπράχθηκαν, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του άρθρου 8. Τα μη εισπραχθέντα εισοδήματα δηλώνονται σε ειδικό κωδικό ανείσπρακτων εισοδημάτων από εκμίσθωση ακίνητης περιουσίας της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.».

Άρθρο 18

Έκπτωση δαπανών για τον προσδιορισμό του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα των νομικών προσώπων της περ. γ' του άρθρου 45 - Αντικατάσταση παρ. 8 άρθρου 47 του ν. 4172/2013

Η παρ. 8 του άρθρου 47 του ν. 4172/2013 (Α' 167) αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Για τον προσδιορισμό του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα των νομικών προσώπων της περ. γ' του άρθρου 45, εκπίπτουν ως δαπάνη οι κάθε είδους δαπάνες που αφορούν τα ακίνητά τους σε ποσοστό εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%), οι δωρεές σε χρήμα ή σε είδος προς το Ελληνικό Δημόσιο και τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και οι λοιπές δαπάνες εκπλήρωσης των κοινωφελών σκοπών τους κατά την έννοια της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 4182/2013 (Α' 185). Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται και για τα νομικά πρόσωπα της περ. γ' του άρθρου 45 που λειτουργούν ως Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών (ΟΚοιΠ), υπό την προϋπόθεση ότι είναι εγγεγραμμένες στο Ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ. Ειδικά για το Άγιο Όρος και τις Ιερές Μονές αυτού, το ποσοστό έκπτωσης των δαπανών του πρώτου εδαφίου που αφορούν την ακίνητη περιουσία ανέρχεται σε εκατό τοις εκατό (100%).».

Άρθρο 19

Απαλλαγή από τον ΕΝΦΙΑ – Τροποποίηση του άρθρου 3 του ν. 4223/2013

Μετά την περ. θ' της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4223/2013 (Α' 287) προστίθεται περ. ι' και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Απαλλάσσονται από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. τα δικαιώματα στα ακίνητα που ανήκουν:

α) Στο Δημόσιο, στο Ταμείο Αξιοποίησης της Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ.), στον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού (Ε.Ο.Τ.), στην Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου (ΕΤ.Α.Δ.) Α.Ε., στην Επιτροπή Ολυμπίων και Κληροδοτημάτων (Ε.Ο. και Κ.) και στις δημόσιες ανώνυμες εταιρείες που έχουν υπαχθεί σε καθεστώς ειδικής εκκαθάρισης του άρθρου 14α του ν. 3429/2005, πριν από τη δημοσίευση του παρόντος και στις οποίες το ελληνικό Δημόσιο ασκεί άμεσα αποφασιστική επιρροή, ως κύριος μετοχών που εκπροσωπούν την απόλυτη πλειοψηφία του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

β) Σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.), που εντάσσονται στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, καθώς και σε Ο.Τ.Α. και ιδιοχρησιμοποιούνται ή παραχωρούνται δωρεάν στο Δημόσιο ή χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τις ανάγκες της δημόσιας υγείας. Οι ανώνυμες εταιρείες της Γενικής Κυβέρνησης, με την επιφύλαξη της προηγούμενης περίπτωσης, δεν απαλλάσσονται από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α.

γ) Σε ξένα κράτη, εφόσον το ακίνητο χρησιμοποιείται για την εγκατάσταση πρεσβείας ή προξενείου του ξένου κράτους ή για την εγκατάσταση πρεσβευτή, πρόξενου και λοιπών διπλωματικών αντιπροσώπων και πρακτόρων του ξένου κράτους, με τον όρο της αμοιβαιότητας.

δ) Σε Ν.Π.Δ.Δ. που δεν εντάσσονται στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης και ιδιοχρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την εκπλήρωση μορφωτικού, εκπαιδευτικού, πολιτιστικού, αθλητικού, θρησκευτικού, φιλανθρωπικού και κοινωφελούς σκοπού ή παραχωρούνται δωρεάν στο Δημόσιο.

ε) Σε Ν.Π.Ι.Δ. που δεν εντάσσονται στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και ιδιοχρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την εκπλήρωση μορφωτικού, εκπαιδευτικού, πολιτιστικού,

αθλητικού, θρησκευτικού, φιλανθρωπικού και κοινωνικού σκοπού ή παραχωρούνται δωρεάν στο Δημόσιο.

στ) στα) Σε νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες των γνωστών θρησκειών και δογμάτων κατά την παρ. 2 του άρθρου 13 του Συντάγματος και ιδιοχρησιμοποιούνται για την εκπλήρωση του λατρευτικού, θρησκευτικού και κοινωνικού έργου τους. στβ) Στις υποκείμενες στο ειδικό συνταγματικό καθεστώς Ιερές Μονές του Αγίου Όρους, κείμενα εντός ή εκτός αυτού, καθώς και στην Ιερά Μονή του Θεοβαδίστου Όρους Σινά.

ζ) Στα νομικά πρόσωπα που υπάγονται στο ειδικό καθεστώς διοίκησης και διαχείρισης του ν. 3647/2008 (Α' 37) και ιδιοχρησιμοποιούνται.

η) Σε εταιρείες ειδικού σκοπού, σύμφωνα με τη περίπτωση ζ' της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 3986/2011 (Α' 152) εφόσον το σύνολο των ονομαστικών μετοχών τους ανήκουν στο Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (Τ.Α.Ι.ΠΕ.Δ.), με την επιφύλαξη της παρ. 7 του άρθρου 2.

θ) Σε φυσικά πρόσωπα, φορολογικούς κατοίκους Ελλάδας, των οποίων η κύρια κατοικία, όπως προκύπτει από τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του προηγούμενου φορολογικού έτους ευρίσκεται σε μικρά ακριτικά νησιά με πληθυσμό κάτω των χιλίων διακοσίων (1.200) κατοίκων, βάσει των ως άνω δηλώσεων, των Περιφερειακών Ενοτήτων Ικαρίας, Λήμνου, Σάμου, Χίου, Καλύμνου, Καρπάθου, Ρόδου και Κω, καθώς και στον Δήμο Γαύδου της Περιφερειακής Ενότητας Χανίων και στον Δήμο Κεντρικής Κέρκυρας και Διαποντίων Νήσων της Περιφερειακής Ενότητας Κέρκυρας. Η απαλλαγή αφορά αποκλειστικά στα δικαιώματα επί των ακινήτων του προηγούμενου εδαφίου που βρίσκονται στα νησιά αυτά.

ι) Σε κοινωνικά ιδρύματα και τις εγγεγραμμένες Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών για τα ακίνητα που ιδιοχρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την εκπλήρωση των σκοπών τους.».

Άρθρο 20

Χρηματικές δωρεές προς μη κερδοσκοπικά νομικά πρόσωπα - Αντικατάσταση παρ. 3 άρθρου 89 του Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών Δωρεών

Η παρ. 3 του άρθρου 89 του Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών Δωρεών, ο οποίος κυρώθηκε με το πρώτο άρθρο του ν. 2961/2001 (Α' 266), αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Για τις χρηματικές δωρεές προς τα πρόσωπα που ορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 25 μπορεί να υποβληθεί από αυτά δήλωση για το συνολικό ποσό των δωρεών και χωρίς την αναγραφή των στοιχείων των δωρητών, εφόσον αποδεικνύεται η σύσταση της δωρεάς, αλλά δεν είναι γνωστά στον δωρεοδόχο τα πλήρη στοιχεία του δωρητή ή αυτός είναι αλλοδαπός και δεν διαθέτει Αριθμό Φορολογικού Μητρώου στην Ελλάδα και τα ποσά των δωρεών δεν υπερβαίνουν τα χίλια (1.000) ευρώ ανά δωρητή κατ' έτος.».

Άρθρο 21

Απαλλαγές από τον ΦΠΑ στο εσωτερικό της χώρας - Αντικατάσταση περ. ιη' παρ. 1 άρθρου 22 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας

Η περ. ιη' της παρ. 1 του άρθρου 22 του ν. 2859/2000 (Α' 248) αντικαθίσταται ως εξής:

«ιη) η παροχή υπηρεσιών και η παράδοση αγαθών από τα πρόσωπα που αναφέρονται στις περιπτώσεις δ', θ', ιβ', ιδ', ιε' και ιστ' της παραγράφου αυτής, με την ευκαιρία εκδηλώσεων που οργανώνονται από αυτά για την οικονομική τους ενίσχυση, και οι οποίες οργανώνονται προς αποκλειστικό όφελός τους, με τον όρο ότι η απαλλαγή των εκδηλώσεων δεν υπερβαίνει τις τέσσερις (4) κατ' έτος και το όριο των σχετικών συναλλαγών ανά έτος δεν υπερβαίνει τις είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ κατόπιν σχετικής Υπεύθυνης

Δήλωσης προς την αρμόδια Φορολογική Αρχή τουλάχιστον πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν από την εκδήλωση και εφόσον η απαλλαγή αυτή δεν προκαλεί κίνδυνο στρέβλωσης των όρων του ανταγωνισμού.».

Άρθρο 22

Απαλλαγή των εγγεγραμμένων ΟΚοιΠ από τον ειδικό φόρο ακινήτων - Αντικατάσταση περ. ε' παρ. 3 άρθρου 15 του ν. 3091/2002

Το πρώτο εδάφιο της περ. ε' της παρ. 3 του άρθρου 15 του ν. 3091/2002 (Α' 330) τροποποιείται, προκειμένου να περιληφθούν οι εγγεγραμμένες στο ειδικό Μητρώο ΟΚοιΠ, και διαμορφώνεται ως εξής: «ε) Τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα κάθε είδους ημεδαπά ταμεία ή ημεδαποί οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης, οι ημεδαπές συνδικαλιστικές οργανώσεις, η Αρχαιολογική Εταιρεία, τα ημεδαπά μουσεία, το Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, οι Ξένες Αρχαιολογικές Σχολές, οι ημεδαποί συνεταιρισμοί που έχουν συσταθεί νόμιμα και οι ενώσεις τους, οι ημεδαπές δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις, τα νομικά πρόσωπα που υπάγονται στις διατάξεις του ν. 3647/2008 (Α' 37), καθώς και τα ημεδαπά κληροδοτήματα με κοινωφελή σκοπό, τα ημεδαπά κοινωφελή ιδρύματα, τα ημεδαπά σωματεία, καθώς και οι εγγεγραμμένες στο ειδικό Μητρώο Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών.».

Άρθρο 23

Απαλλαγή από τα τέλη κυκλοφορίας οχημάτων ειδικής χρήσης κοινωφελών ιδρυμάτων και ΟΚοιΠ

Τα κοινωφελή ιδρύματα και οι εγγεγραμμένες στο Ειδικό Μητρώο του άρθρου 7 Οργανώσεις Κοινωνίας Πολιτών (ΟΚοιΠ) απαλλάσσονται από τα τέλη κυκλοφορίας οχημάτων ειδικής χρήσης ανεξαρτήτως βάρους και κυβικών, ιδίως πυροσβεστικών οχημάτων, ειδικών οχημάτων μεταφοράς ατόμων με αναπηρία, σχολικών οχημάτων, διασωστικών οχημάτων για περιπτώσεις πυρκαγιών, ατυχημάτων και περιβαλλοντικών καταστροφών και οχημάτων που είναι αναγκαία για τη διενέργεια πολιτιστικών εκδηλώσεων. Ο παραπάνω κατάλογος μπορεί να εξειδικεύεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης ΟΚοιΠ και Κοινωφελών Φορέων. Τα ανωτέρω οχήματα πρέπει να βρίσκονται στην κυριότητα των ΟΚοιΠ κατόπιν αγοράς, δωρεάς ή χορηγίας ή να χρησιμοποιούνται κατόπιν σύμβασης μίσθωσης (leasing). Προορίζονται για την εκπλήρωση των σκοπών τους και χρησιμοποιούνται από τα μέλη της ΟΚοιΠ ή από τα συμβαλλόμενα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή από τους παρέχοντες εθελοντική απασχόληση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 24

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι, οι προϋποθέσεις και οι τεχνικές λεπτομέρειες της λειτουργίας των Βάσεων Δεδομένων ΟΚοιΠ που τηρεί η Διεύθυνση ΟΚοιΠ και Κοινωφελών Φορέων και της διασύνδεσής τους, των επιμέρους κατηγοριών των Κοινωφελών Φορέων, καθώς και των διαδικτυακών τόπων.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών ορίζεται και δύναται να αναπροσαρμόζεται το ποσό του παραβόλου της περ. στ της παρ. 1 του άρθρου 6, της περ. ι της παρ. 1 του άρθρου 8 και της παρ. 5 του άρθρου 8.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δημιουργείται στο πληροφοριακό σύστημα καταγραφής εργαζομένων ΕΡΓΑΝΗ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ειδική εφαρμογή για την εγγραφή εθελοντών σύμφωνα με το άρθρο 13 και ορίζονται οι ειδικότεροι όροι αναγγελίας των εθελοντών στο πληροφοριακό σύστημα ΕΡΓΑΝΗ από τον Φορέα Παροχής Εθελοντικής Απασχόλησης.

Άρθρο 25

Μεταβατική διάταξη

Μετά τη λειτουργία των Βάσεων Δεδομένων ΟΚΟΙΠ και του Ειδικού Μητρώου ΟΚΟΙΠ στο Υπουργείο Εσωτερικών, τα ειδικά μητρώα μη κυβερνητικών οργανώσεων που τηρούν φορείς της Κεντρικής Κυβέρνησης κατά την έννοια του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), μπορεί να καταργούνται με κοινές αποφάσεις του υπουργού Εσωτερικών και του καθ' ύλη αρμόδιου Υπουργού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'

ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 26

Έναρξη ισχύος

1. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει τέσσερις (4) μήνες από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με εξαίρεση τα άρθρα 10, 24 και 25, τα οποία εφαρμόζονται για τα φορολογικά έτη που αρχίζουν από 1η.1.2023 και εφεξής.

2. Τα άρθρα 5, 6, 7, 8 και 9 για τη λειτουργία των Βάσεων Δεδομένων, της Δημόσιας Βάσης Δεδομένων ΟΚΟΙΠ και του Ειδικού Μητρώου ΟΚΟΙΠ, τίθενται σε ισχύ ένα (1) έτος μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Αθήνα, ...2021

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΙΚΡΑΜΜΕΝΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣΝΙΚΟΛΑΟΣ – ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΔΕΝΔΙΑΣΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ
ΠΟΛΙΤΗ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΥΓΕΙΑΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ	ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ
ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ	ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
ΣΠΥΡΙΔΩΝ – ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΙΒΑΝΟΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ	ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ
Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ	ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ	ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ
Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ		Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ		ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ